

Poštna številka: Na-
vadne Din — 50, ob ne-
daljih Din 1—.
TABOR: iznaja več din, razen
nedelje in praznikov, ob 18. uri z
družino naslednjega dne ter stane
mesečno po postri D 10—, za in-
zumitve D 15—, dostavljena na dom
D 15—, na izkansice D 10—
izkansci po dogovoru.
Maribor se pri upravi TABORA,
TABOR, Jurčičeva ulica štev. 4.

ABOR

*co lej
Ljubljana.*

Leto: III.

Maribor, sobota 1. oktobra 1922.

Številka: 222.

Pod fašistovsko vladavino.

Trst, 27. septembra.

(n. n.) — Italija je dejela neverjetnosti, in kdor bi hotel razmere v Italiji meriti z merilom splošnosti, bi se hudo motil. Kar je drugje, pri drugih narodih, umevno samo po sebi, je v Italiji naravnost izključno, a kar se smatra drugje za nemogoče, je v Italiji ne samo mogoče, tempeč nekaj tako vsakdanjega, da bi se vsak čudil, če bi bilo drugače. Pri drugih narodih je n. pr. popolnoma samo po sebi umevno, da se zakoni stvarajo zato, da se ž njimi ureja državljanško življenje, in državne oblasti imajo nalogu, da izvršujejo zakone in jim dajejo, če treba, s primernimi sankejami tisto moč, ki podreja voljo posameznika ali nekega skupa posameznikov volji narodove ali državne celote. V Italiji tega ni, pač pa ravno nasprotno. Zakonov se nakupuje v vsakem državnozborskem zasedaju cel kup, ali ti zakoni ostajajo potem v državnem zakoniku le kot dokaz, da je državni zbor »delal«, za izpolnjevanje pa se ne briga potem niti državljanstvo niti državna oblast. Najlepši primer v tem pogledu imamo v največnjem zakonu, v zakonu za same državnozborske volitve. Ta zakon dolga, da ne more biti izvoljen za poslanca, kdor ni dopolnil 30. leta starosti. Vkljub tej zakonitosti določbi pa je pri zadnjih državnozborskih volitvah kandidiralo kakih 20 ali 30 državljanov, ki niso imeli tega zakonitega poga, in bilo je tudi izvoljenih kakili 12 takih kandidatov. Najmlajši med njimi ni dopolnil niti 24. leta svoje starosti. Povsed drugod bi bila vlada kot predstaviteljica državne oblasti že takoj iz početka odklonila take kandidature, ker so nezakonite, pri nas v Italiji pa ni zganila niti z mezincem, in izvoljeni nedoletniki so vstopili v parlament kot poslanci z vsemi poslanskimi pravicami in sodelovali pri vsem parlamentarnem delu. Šele po preteklu enega leta je parlamentarni verifikacijski odsek izrekel za nekatere teh nezakonito izvoljenih poslancev razveljavljenje mandata, dočim pa je ostalim potrdil izvolitev in je tej potrditvi pridrila tudi zbornica sama. Parlament sam krši svoj osnovni zakon! Tako je pač umevno, da se tudi ostala državljanstvo ne briga za zakone, in le tako je umljivo, da so mogoči potem vsi oni dogodki, s katerimi fašizem danzadnem streže državi in državljanstvu, pretvarjajoč po svoji mili volji nasilje v pravico, zločin v zakonitost.

»Nasilje ni nemoralno, temveč je zelo moralno«, je dejal na velikem fašistovskem zboru v Vidmu na praznik ujedinjenja prvi poglavjar vsega fašizma, poslanec Mussolini, ki je razlagal, kako si fašizem dela svojo pot do popolne nadvlade v Italiji. In do te nadvlade hočejo priti fašisti, oni hočejo »vladati Italijo«, oni hočejo v Rim, ki si ga hočejo preurediti po svoje, in iz Rima bodo potem strahovali vse in vsakogar, kdor bi se ne pokoril njihovemu zakonu, ki je — sila! Tudi to je jasno napovedal posl. Mussolini v Vidmu, ki je milostno dovolil, da sme poleg fašistovske nadvlade ostati še v življenju monarhična institucija, seveda ako ne bo nasprotovala fašizmu, ker bi se drugače orožje fašizma obrnilo proti njej. Tako se torej pri nas v Italiji popolnoma jasno in brez vsakega prikrivanja postavlja nasilstvo nad zakon, in ni je državne oblasti, ki bi se uprla temu nasilstvu vseh nasilstev. Kako razmere se ob takem stanju

Velika negotovost na Balkanu.

Se vedno skrajno resen položaj.

London, 29. septembra. (Izv.) Politični poročalec »Daily Chronicle« meriti z merilom splošnosti, bi se hudo motil. Kar je drugje, pri drugih narodih, umevno samo po sebi, je v Italiji naravnost izključno, a kar se smarta drugje za nemogoče, je v Italiji ne samo mogoče, tempeč nekaj tako vsakdanjega, da bi se vsak čudil, če bi bilo drugače. Pri drugih narodih je n. pr. popolnoma samo po sebi umevno, da se zakoni stvarajo zato, da se ž njimi ureja državljanško življenje, in državne oblasti imajo nalogu, da izvršujejo zakone in jim dajejo, če treba, s primernimi sankejami tisto moč, ki podreja voljo posameznika ali nekega skupa posameznikov volji narodove ali državne celote. V Italiji tega ni, pač pa ravno nasprotno. Zakonov se nakupuje v vsakem državnozborskem zasedaju cel kup, ali ti zakoni ostajajo potem v državnem zakoniku le kot dokaz, da je državni zbor »delal«, za izpolnjevanje pa se ne briga potem niti državljanstvo niti državna oblast. Najlepši primer v tem pogledu imamo v največnjem zakonu, v zakonu za same državnozborske volitve. Ta zakon dolga, da ne more biti izvoljen za poslanca, kdor ni dopolnil 30. leta starosti. Vkljub tej zakonitosti določbi pa je pri zadnjih državnozborskih volitvah kandidiralo kakih 20 ali 30 državljanov, ki niso imeli tega zakonitega poga, in bilo je tudi izvoljenih kakili 12 takih kandidatov. Najmlajši med njimi ni dopolnil niti 24. leta svoje starosti. Povsed drugod bi bila vlada kot predstaviteljica državne oblasti že takoj iz početka odklonila take kandidature, ker so nezakonite, pri nas v Italiji pa ni zganila niti z mezincem, in izvoljeni nedoletniki so vstopili v parlament kot poslanci z vsemi poslanskimi pravicami in sodelovali pri vsem parlamentarnem delu. Šele po preteklu enega leta je parlamentarni verifikacijski odsek izrekel za nekatere teh nezakonito izvoljenih poslancev razveljavljenje mandata, dočim pa je ostalim potrdil izvolitev in je tej potrditvi pridrila tudi zbornica sama. Parlament sam krši svoj osnovni zakon! Tako je pač umevno, da se tudi ostala državljanstvo ne briga za zakone, in le tako je umljivo, da so mogoči potem vsi oni dogodki, s katerimi fašizem danzadnem streže državi in državljanstvu, pretvarjajoč po svoji mili volji nasilje v pravico, zločin v zakonitost.

London, 29. septembra. (Izv.) Politični poročalec »Daily Chronicle« meriti z merilom splošnosti, bi se hudo motil. Kar je drugje, pri drugih narodih, umevno samo po sebi, je v Italiji naravnost izključno, a kar se smarta drugje za nemogoče, je v Italiji ne samo mogoče, tempeč nekaj tako vsakdanjega, da bi se vsak čudil, če bi bilo drugače. Pri drugih narodih je n. pr. popolnoma samo po sebi umevno, da se zakoni stvarajo zato, da se ž njimi ureja državljanško življenje, in državne oblasti imajo nalogu, da izvršujejo zakone in jim dajejo, če treba, s primernimi sankejami tisto moč, ki podreja voljo posameznika ali nekega skupa posameznikov volji narodove ali državne celote. V Italiji tega ni, pač pa ravno nasprotno. Zakonov se nakupuje v vsakem državnozborskem zasedaju cel kup, ali ti zakoni ostajajo potem v državnem zakoniku le kot dokaz, da je državni zbor »delal«, za izpolnjevanje pa se ne briga potem niti državljanstvo niti državna oblast. Najlepši primer v tem pogledu imamo v največnjem zakonu, v zakonu za same državnozborske volitve. Ta zakon dolga, da ne more biti izvoljen za poslanca, kdor ni dopolnil 30. leta starosti. Vkljub tej zakonitosti določbi pa je pri zadnjih državnozborskih volitvah kandidiralo kakih 20 ali 30 državljanov, ki niso imeli tega zakonitega poga, in bilo je tudi izvoljenih kakili 12 takih kandidatov. Najmlajši med njimi ni dopolnil niti 24. leta svoje starosti. Povsed drugod bi bila vlada kot predstaviteljica državne oblasti že takoj iz početka odklonila take kandidature, ker so nezakonite, pri nas v Italiji pa ni zganila niti z mezincem, in izvoljeni nedoletniki so vstopili v parlament kot poslanci z vsemi poslanskimi pravicami in sodelovali pri vsem parlamentarnem delu. Šele po preteklu enega leta je parlamentarni verifikacijski odsek izrekel za nekatere teh nezakonito izvoljenih poslancev razveljavljenje mandata, dočim pa je ostalim potrdil izvolitev in je tej potrditvi pridrila tudi zbornica sama. Parlament sam krši svoj osnovni zakon! Tako je pač umevno, da se tudi ostala državljanstvo ne briga za zakone, in le tako je umljivo, da so mogoči potem vsi oni dogodki, s katerimi fašizem danzadnem streže državi in državljanstvu, pretvarjajoč po svoji mili volji nasilje v pravico, zločin v zakonitost.

Turki zasedli neutralno cono.

Pariz, 29. septembra. (Izv.) Glasom vesti »Chicago Tribune« iz Carigrada so turški nacionalisti že popolnoma zasedli neutralno cono na južnem bregu Dardanel. Cela pokrajina razen Čanca je v njihovi oblasti. Konjenico je ojačila pehota, ki čakata skupno nadaljnih povelj. Hamid Bey je včeraj izjavil zavezniškemu vrhovnemu komisarju, da se je zasedba izvršila vsled tega, ker turški poveljniki niso sprejeli zavezniške protestne note. To pa so povzročili Grki, ki so na umiku uničili vse telefonične zveze. Carigrajski nacionalisti računajo na mirno rešitev spora.

Kemal paša prodira.

London, 29. sept. (Izv.) V odgovoru na brzojavko generala Harringtona je Kemal-paša izjavil, da njegove čete ne bodo ustavile prodiranja v neutralno cono. Ne želi spopadov z zavezniški, ter bo porabil prvo priliko, da se sestane z generalom Harringtonom.

GRŠKA OJAČENJA V TRACIJI.

Carigrad, 29. septembra. (Izvirno.) Poroča se, da so Grki znatno ojačali svoje čete v Traciji. Čete so slabo opremljene in očvidno nedisciplinirane.

ANGLEŠKI DEMENTI.

London, 29. septembra. (Izvirno.) Reuterjev urad zanika vesti, da bi angleške čete zasedle Tracijo. Tudi ni res, da bi angleška vlada odposlala v Carigrad noto, ki bi imela značaj ultimata.

PRORAČUN ZVEZE NARODOV.

Zeneva, 29. septembra. (Izvirno.) Na popoldanski seji Zveze narodov je A-datchi poročal o tretjem računskem letu Zveze narodov ter o proračunu za leto 1923. Proračun Zveze narodov in mednarodnega delovnega urada za leto 1923 znaša 24,943.508 frankov. Reynald (Francija) je predlagal, naj se podstavka 50.000 frankov za komisijo za skupno delovanje zviša na 100.000 frankov. Predlog je bil soglasno sprejet.

SPOR MED ČEHAMI IN POLJAKI ZA JAVORINO.

Praga, 29. septembra. (Izvirno.) Češkoslovaška Republika izjavlja, da v prasanju Javorine zastopa vlada stališče, da je bila zadeva odločena z mirovnim pogodbami in pa s sklepom veleposlaniške konference z dne 28. julija 1920. To stališče bo v primerni obliki poročiti tudi v Pariz.

Ciril, 30. septembra. (Izvirno.)

Sklepni kurzi. Pariz 40.65, Zagreb 1.85, London 21.52, Berlin 0.3275, Praga 16.60, Italija 22.75, Newyork 537, Budimpešta 0.21, Varšava 0.0625, Dunaj 0.0075, žig-krone 0.00 sedem osmink, Sofija 3.15.

PRED CARIGRADOM.

Beograd, 30. septembra. (Izvirno.) Kakor javlja iz Carigrada, je doslelo v Bospor 10 velikih angleških ladij.

VENIZELOS PRED POVRATKOM V ATENE.

Beograd, 30. septembra. (Izvirno.) Revolucionari odbor v Atenah je izdal proklamacijo, v kateri izjavlja, da nima ničesar proti novemu kralju Juriju. Venizelos je dospel v Pariz. Akcijo proti kralju Konstantinu je vzel na znanje in se izjavil, da se strinja z nastopom princa Jurija na grški prestol.

Pariz, 29. septembra. (Izvirno.) Venizelos je prejel od revolucionarnega odbora brzojavko, ki mu izreka zaupanje za njegovo dosedanje delo v prid narodnemu stvari in ga prosi takojšnjega sodelovanja.

NOVA REPUBLIKA GRČIJA.

Beograd, 29. septembra. (Izvirno.) Vesti, ki prihajajo iz Aten, so vsled pretrganih in nerednih zvez zelo nejasne. Sinoči v poznih urah se je razširila po Beogradu vest, da je bila v Atenah proglašena republika. Ta vest je v popolnem nasprotju z dopoldanskimi vestmi, ki vedno povedati o sporazumu med revolucionarnim odborom in Venizelisti. Nekateri vesti celo poročajo, da se Venizelos strinja z nastopom novega kralja in da so kralju Juriju priredili v Atenah velikanske ovacije. Dokler ne dosegne zanesljivejša poročila, je treba te vesti sprejeti s primerno rezervo. Sicer vlada v Atenah mir in red. Življenje se razvija skoraj normalno in se niti ne čuti, da se v teh dneh odločuje za dolgo dobo usoda grške države.

KREDITNA AKCIJA ZA POMOC AVSTRIJI.

Rim, 29. septembra. (Izvirno.) Agencija Stefani izjavlja, da je včerajni ministrski svet razpravljal o kreditni akciji za Avstrijo in je po daljši debati sklenil, obvestiti italijansko odposlanstvo pri Zvezi narodov v Zenevi, da se Italija načeloma ne brani dati za avstrijsko posojilo enakih garancij kakor jih dajo druge države, vendar pa je mnenja, da predloženi pogoji za nadzorovanje posojila niso sprejemljivi. Italija zahteva, da se nadzorstvo poveri neposredno interesiranim in da dobti Italija v kontrolni komisiji tisto mesto, ki ji gre kot velesili in še bolj kot glavnemu upniku.

Bruseli, 29. septembra. (Izvirno.) Belgijška vlada je sklenila, da bo sodelovala pri akciji za načrt velikega mednarodnega posložila za Avstrijo.

Danes vsi v Narodni dom na veselico CMD.

stvari obetajo v bodočnosti nam primorskim Jugoslavenom, si je lahko misliti: vse grozote, ki smo jih pretrpeli doslej, vsi dosedanji požigi, vse dosedanje strahovanje in ubijanje naših ljudi, vse to je bilo le predigra, najhujše šele pride! In začetek te nove faze našem trpljenju že vidimo sedaj. Niso sicer krvavi, kajti glavni izbruh pride šele ob novih volitvah, ki nas brezdomno čakajo v nekaterih mesecih, ali vendar nam kažejo dovolj jasno, da si je fašizem zapisal kot svojo prvo nalogu v našem Primorju, da nas kratko-malo zbrisuje z naše rodne grude.

Trst je bil že od nekdaj glavno tržišče za les in tudi danes, ki je trgovina v Trstu že skoraj popolnoma propadla, je ostala edino še lesna trgovina, ki daje tržaškemu pristanišču nekoliko življenja. Pri lesni trgovini, ki je večinoma v rokah starih tržaških tvrdk, je v veliki meri zaposteno naša delavstvo, in v velikih lesnih skladisčih pod Škednjem je doslej delal večinoma le naš delavec, izurjen v tem delu, zanesljiv, pošten, da so tudi laške trdke vedno rajši segale po njem kot pa po drugem, zlasti po onem, ki prihaja s trebuhom za kruhom iz brezposebne Italije. Ali naše delavstvo je bilo vedno trn v peti fašistom, ki so ga skušali izriniti povsod, kjer so le mogli, in nadomestiti s svojimi ljudmi. Tako so se vrgli sedaj tudi na lesna skladisča. Prišli so, oboroženi od nog do glave, obkolili skladisča in zahtevali od lastnikov, da namestijo v skladisčih fašistovsko delavstvo. Uprli so se lastniki in delavstvo so se obrnili za posredovanje na vlado, a dobili so odgovor od samega generalnega civilnega komisarja, da ne more storiti ničesar. Tako torej ne bo drugega, nego da se bo nekaj tvrdk, ki se nočejo ukloniti fašistovskemu nasilju, izseljilo iz Trsta, odstale pa bodo morale odpustiti domačé delavstvo in namestiti fašiste.

Enako, Kakor iz lesnih skladisč, nameavajo fašisti izriniti domača delavstvo tudi iz državnih skladisč v prosti luki. Prvi poizkus se je sicer ponesrečil, ali brez dvoma ga bodo ponovili z večimi močmi, in potem se bo tudi v javnih skladisčih domača delavstvo nadomestilo s fašisti.

Ce ne prej, se zgodi to prav, govorito potem, ko pridejo fašisti na vlado. In tako pridejo dalje. Njihov očivenen namen je, da izrinejo naš živelj iz vseh javnih in zasebnih služb. Prve so seveda na vrsti javne, kjer se naši ljudje itak le še nekako trpe, ker brez njih ne gre delo dalje, ali ko dobe fašisti oblast popolnoma v svoje roke, se ne hodo ozirali na to in zadnji naš človek bo izginil iz javne službe. Potem pa pridejo na vrsto zasebne. Kakor sedaj v lesna skladisča, bodo fašistovske tolpe prihajale danes v to tvornico, jutri pa v ono, in ne bo dolgo, ko bodo gospodarji v strahu pred fašistovskimi gorjačami in revolverji drug za drugim začeli odpuščati naše ljudi in ju nadomeščati s fašisti.

Taka je usoda našega delavskega življa!

Na njegovo mesto pa bodo prihajali ljudje, kakor smo jih videli tudi v Trstu, ko se je vrnila nekaj večja fašistovska prireditev in so se fašistovske tolpe z godbami in zastavicami vabile dopoldne po tržaških ulicah, vse v sivih vojaških hlačah (druge obleke nij-

majo!) in črnih srajcah, razoglave ali z orjaškimi čeladami na glavi in debelemi grjačami v rokah. A obrazil Zvezčer pa so iste tolpe pohajale od gostilne do gostilne brez prebite pare v žepu in zahtevale od gostilničarjev, naj jim dajo jesti in piti zastonj, zunaj na ulici pa napadale mirne meščane, samo če so slatile, da so — ščavi!

Kje drugje bi bilo mogoče kaj takega??

In kaj šele pride!

Muslimanska nevarnost.

V zadnji številki revije »Južna Srbija«, ki izhaja v Skeplju, je objavil g. Hasan M. Rebac informativni članek »Muslimanska opasnost«. Ker se v naši ožji javnosti le redkokdaj sliši glas izobraženega ini dokaj objektivnega muslimana in ker je vprašanje baš z ozirom nanajnovejše dogodek zelo aktualno, povzamemo iz tega članka ondel, ki se nanaša na današnje razmere.

Ne da bi se seveda identificirali z vsemi njegovimi trditvami.

Muslimani in evropski imperializem.

Od atlantskega oceana in od obal Sredozemskega morja globoko v notranjost Afrike, pa čez Malo Azijo in Rdečo morje po obali Indijskega oceana globoko v Južno, Srednjo, veliko Azijo do Zadnje Indije z ovinkom v Žlto carstvo — na tem ogromnem ozemlju bivajo rase in različni narodi z različnimi jeziki in lastnimi civilisti evropskih veledržav Anglije, Francije, Španije, Holandije in Italije. To so njihove takozvane kolonije, kjer vzdržujejo svojo dobro organizirano upravo, ki jo podpira zadostna vojaška moč. Razmerje evropskih držav napram domačinom je odvisno od tega, v kakih odnosajih so z njihovo državo to je ali je »kolonialna« država popoloma v njihovi oblasti ali pa je polnodvisna oziroma docela neodvisna in le spada v interesno sfero dotične evropske države. V splošnem pa so ti odnosaji povsod taki, da evropske države kar najmanj dajejo, da pa dobivajo kar največ koristi, ne meneč se za napredok domačinov več, kakor je to potrebeno njihovim materialnim interesom. Naravno je, da domačini nerado trpe tako postopanje in dajo to razumeti na razne načine, kakoršen je pač njihov kulturni in politični nivo. Najdaljše in najočitnejše se je to nezadovoljstvo pojivaljalo v Egiptu in v Indiji proti Angležem in v Tripolisu proti Italijanom. Do svetovne vojne je bilo muslimansko nezadovoljstvo več ali manj je godrjanje, ki je tu in tam izbruhnilo v krajevnih erupcijah in dobilo obliko vstaje, vendar pa je bil vsak tak poskus ob pravem času na surov, često celo na krvav način zatrт in potlačen.

Evropske države in Turčija.

Nekako v istem času so evropske velesile vedno bolj stiskale edino res neodvisno muslimansko državo — Turčijo, hoteč napraviti tudi iz nje to, kar

so napravile iz ostalih muslimanskih pokrajin. Ni tedaj nobeno čudo, če se nekateri posamezniki iz vseh zatiranih muslimanskih dežel stopili v zvezo s posevinci v ogroženi Turčiji in so začeli sanjati o skupni obrambi. Ker so imeli le eno vez, ki veže vse muslimane, namreč vero, so uporabili ojo kot sredstvo za skupno organiziranje, v obrambo sebe in svojih pravie pred skupnimi nasprotniki. To gibanje ni staro; traje še četrto stoletje. Napredovalo je zelo počasi. Do svetovne vojne ni pokazalo nikakih rezultatov, to pa vsled pomanjkanja inteligence in ljudi, ki bi vedeli širše slojo ogreti za novo gibanje in ki bi se mu hoteli postaviti na čelo. Kljub vsej slabosti tega gibanja so vendar evropske države zaslužile, da bi jim utegnilo postati nevarno in so začele pisati o njem kakor o zelo resni nevarnosti.

Turčija v svetovni vojni.

Nastopila je svetovna vojna in žno je nastalo perečo vprašanje, važno za obe skupini sovražnikov: na katero stran se bo obrnila Turčija. Eni in drugi so se trudili, da bi si jo pridobili. V Turčiji se je takrat razvijala in se navsezadnje razmahnila tista struja, ki je bila angažirana v veliko muslimansko gibanje, in misleč, da je to gibanje že dozorelo, je stopila na stran centralnih sil, ki niso imele muslimanskih kolonij ali pa vsaj zelo malo. Ta turški korak je na zavezuje učinkoval naravnost porazno, zlasti pa še na Anglijo, ki iz stroga političnih razlogov sploh ni hotela slišati o strategičnih razlogih francoskih vojaških krogov, ampak je bila prisiljena k vojno-politični demonstraciji: forsirala je Dardanele, Angliji in Franciji je bilo dobro znano, da bo račun zelo visok, a pozitivni vojaški uspehi primetoma skromni. Razvoj vojne in njen konec sta vsem dovolj znana. Turčija je zmotila v računu, kolikor se je anašala na splošno muslimansko gibanje.

Odpornikov po svetovni vojni.

Svetovna vojna je minula, vojaki so se vrnili v svoje hiše, med njimi tudi vojaki iz kolonij, ki so v boju za moč svojega eksplotatorja vendarle mnogo videj in se marsičesar naučili. Tako so nastala razna gibanja, tu močnejša, tam slabnejša, ki so pa imela v dobi po svetovni vojni že pozitiven rezultat: osvobodenje Egipta izpod angleške suverenitete. To gibanje je postopno velesil s Turčijo zelo ojačilo in v Turčiji je nastal angorsko-turški nacionalizem, katerega vodijo večji ljudje, ki dobro vedo izkorisčati skupno fiksirani ideal vseh teh zatiranih narodov, a to je osvobodenje Islam. Angorsko gibanje seveda podpirajo vse nasprotniki Anglije, Francije ter Italije in sicer današnja rdeča Rusija in nemški politični krogi s pomočjo izbornih verziranih nemških orientalistov. To gibanje je sedaj zelo močno in dela zlasti Angliji mnogo skrbi. Angleži so tako v skrbih, da delajo obupne korake v prilog Rusiji in Nemčiji

ter pošiljajo tudi Jugoslaviji okrežnice o vzhodni nevarnosti, računajoč z našo romčjo.

Ali obstaja muslimanska nevarnost?

Iz vsega, kar smo doslej rekli, smerimo sklepiti:

1. Muslimanska nevarnost obstaja.

2. Ima strogo defenzivni značaj, kar sodimo po vsej islamski preteklosti, ker je skupni ideal muslimanov preslab, da bi nivelliral razne verske in nacionalne razlike med posameznimi muslimanskimi narodi.

3. Ta nevarnost preti zgolj imperialističnim državam kakor so: Anglija, Francija, Italija, Španija, bivša carska Rusija, a v tem vprašanju tudi Nemčija.

Jugoslavija in muslimanska nevarnost.

Če promatramo muslimansko nevarnost z našega državnega stališča, spoznamo, da značaj naše države ni imperijalističen, zlasti ne napram muslimanskim narodom.

Pisce omenja muslimanske manjšine v naši državi, ki se dele v Slovencih, Turci in Arnavute ter sklepa, da nam niso opasni niti čistokrvni turški državljeni, tudi če bi se res opajali z idejami angorskega nacionalizma, o čemur pa nimamo danes nobenega sledu.

A Bošković, Mehonić, Azem Bejta in drugi?

Nato vprašanje, v kolikor ni akcija omenjenih muslimanov izrazito zločinskega značaja in bi tedaj bila mogoča tudi med pravoslavnimi in katočani, odgovarja g. Hasan M. Rebac:

Več pravde, več reda, manjje korupcije med uradništvom, manje tradicionalnega besedičenja proti Islamu in muslimanom, več diplomatske rutine napram Italiji in Angliji, da se odpravi nevtralna zona med Jugoslavijo in Albanijo; več prijateljstva naproti Albaniji, pa brez kakšnih skritih imperialističnih načrtov, več spošovanja vere, običajev in imetja državljanov, pa bodo izginili vsi Boškovići, Mehonići in napori bolgarsko-angorskega komiteja bodo le udarci v vodo, ker bo vse zlo izginilo kot posledica reda in pravice.

Politične vesti.

* Pisanje o mariborski oblasti itd. Politična situacija v Beogradu je taka, da ne bode mnogo od Slovencev odvisno, kako se rešijo vprašanja o organizaciji države, tudi o razdelitvi na oblasti, ampak bodo avtomatično izpeljano za naše kraje, kar bode odgovarjalo splošni rešitvi velikih vprašanj. Zato smo sklenili začasno ne pisati nič o razdelitvi države in postavljanju velikih županov itd., ker je nepotrebno. Mi ostanemo zvesti dosedajni ustavi, ker mislimo, da se ni nič izpremenilo, ker bi moglo obstoječe zakonito stanje premkniti. Imeli smo pred očmi le koristi naroda o celoti in slovenskega plemena posebej, zaupamo trdno, da smo na pravi poti.

nja se je ohranila zgolj v ustnih izročilih ciganov, ki pa so ji vsled svoje nevednosti vtisnili značajni vražje in veđevanja. V tem položaju je ostala do začetka preteklega 19. stoletja, ko je bil po zaslugu d' Arpantieja, Debarola, Papisa, de Thebes, Freimarka položen nov temelj hiromantiji kot znanosti. Ti raziskovalci so skrbno zbrali ostanke davnih izročil in jih očistili nesnage, ki se je nakopičila vsled praznoverja in neznanja. Položili so jo na podlagu lastnega opazovanja in proučevanja ter dali svetu spise, ki so danes služijo kot navodila vsem resnim hiromantom in ki so vzbudili v širokih ljudskih skupinah zanimanje za hiromantijo, da so jo nekatero univerze (med njimi celo sorbonško) uvedle na katedro. Na ta način je bila hiromantiji kot znanosti zagotovljena bodočnost.

Hiromantija spada v kategorijo empiričnih ved; raziskuje zakone, ki so v zvezi z raznimi znamenji, ki jih je priroda položila v človeško roko; ona ne pozna skritih tajnosti, marveč je zmeraj jasna in njeni sklepi temelje na logiki. Radi tega je dostopna slehernemu pismepnemu človeku, vendar pa je treba povdariti: vsakdo ne more postati dober hiromant. Kakor povsod drugod, tako imamo tudi v hiromantiji

*) Med drugimi primeri naj opozori mna Sveto pismo, knjiga Jobova XXXVII, 17 in Apokalipsa XIII, 16.

* Območno šolstvo. Na naše opozorite glede nezasedenih učiteljskih mest ob meji nam višji šolski svet pojasnjuje, da je pomanjkanje prošnjikov za šolska mesta vzrok. Zato pozivamo naše zmiraj patrijetično učiteljstvo, da se klub težavam javlja v narodnem interesu za ta učiteljska mesta, merodajni krogci naj pa zasigurajo tem profnjikom vse olajšave, ki so mogoče. Naša kritika je bila seveda dobrohotna in smo prepričani, da bode dobra beseda našla dobro mesto.

* Shodi na Koroškem. Naš narodni poslanec dr. Kukovec se je vrnil iz Beograda, da se udeleži javnih shodov, ki so za jutri pripravljeni na Koroškem in kjer bode govorili o politični znaniji in notranji situaciji. Obe demokratski organizaciji, ljubljanska in mariborska deležita ta teden delegata za sejo glavnega odbora v Beogradu, ki bode 10. t. m. sklepal o političnem položaju. Tedeni se pripravljajo med vodilnimi političari vse potrebno, da bode glavni odbor mirno sklepal o položaju. Pokrajinske organizacije no morejo položaj pregledati iz daljave zanesljivo in bijnih sklepi bili preuranjeni. Mirno se lahko zanesemo, da bode 10. okt. prinesel dobro rešitev.

Na naslov Višjega šolskega sveta.

V Mariboru, 27 sept.

Celjski dopis pod gornjim naslovom v 219. številki »Tabora« naj še dopolnim z navedbo nekaj podatkov o srednjem šolstvu v našem mestu.

Ravnatak kakor v Celju so dobila ravnateljstva tudi tukaj navodila, da se prosti predmeti v tek. šol. letu ne morejo poučevati — radi pomanjkanja kredita. Mislite si visokošolec brez znanja stenografije! Skoro nesmisel! Pa niti tako daleč ni treba misliti, za nekatere predmete v višjih razredih srednjih šol ni slovenskih učnih knjig, n. pr. za prirodopis, za kemijo, za zgodovino in zemljepis. Dijaki si morajo teden učno snov pisati; koliko bi jih koristila stenografija! Sedaj se je ne bodo mogli učiti, ker — ni kredita. Ali birokratizem gre še dalje. Dijaki nekega zavoda so prosili profesorja, naj jih poučuje stenografijo, ter pristavili, da mu hečejo sami plačati, kolikor bi znašala državna nagrada za poučnika. Profesor bi pouk prevzel, pa tega Viš. šol. svet, oziroma višji šol. nadzornik ne dovoli! — Višek birokratizma pa je tole: Na zavodu, kjer se poučujejo francoščina in matematika kot skord najvažnejša predmeta in angleščina kot relativno obvezen predmet, ai dovolj učnih moči, da bi poučeval vsak profesor le zakonito določeno število učnih ur. Zato so bili profesorji pripravljeni, pončevati po svojih močeh tudi preko tega zakonito določenega števila ur. Ali tudi za to prekomerno, prostovoljno delo — ni kredita! Zato se naj pouk angleščine popolnoma ukine, število učnih ur za francoščino in ma-

toda zanikujoče stališče napram stvarjem, katerih bistvo nam ni znao in — kar je še slabše — ker se niti nočemo seznaniti z njim, je velika napaka. — Nasprotno! poskusite, seznanite se bližje s hiromantijo, pa se boste prepričali o njeni pravilnosti in ji še boste hvaležni za njene dokaze.

1. In sicer. Kakšno korist sme pridakovati človek od nasvetov hiromantata? Predvsem korist samospoznanja. Nihče ne more tajiti, kako težko, da celo nemogoče je objektivno soditi samega sebe. Hiromantija pa Vam daje popolno in resnično sliko Vaših duševnih lastnosti, Vašega značaja. Od Vaše volje bo odvisen razvoj dobrih lastnosti in potlačenje slabih nagonov; zlasti se to tiče starišev, ki vzgojujejo otroke.

Hiromantija nam tudi kaže prijene sposobnosti, nagnjenja in nadarjenosti. Če bi se človek, odnosno njegov stariši in vzgojitelji zavedli važnosti, ki jo ima za življenje jasen račun glede sposobnosti, koliko manj bi bilo napak in življenjskih stranpotic! Kako srečno bi pač postal človeštvo in kako bi napredovalo njegovo delo, če bi si vsak človek izbral poklic po svojih sposobnostih in nagnjenjih, saj bi takrat ljudi svoje delo in ga skušal kar najbolj usavršiti. Debarol gre v svojih izvija-

tematiko pa se naj omeji! In naši otroci se seveda najmanj uče! In naj še imajo več prostosti za snovanje mladostnih razposajenosti! Ti, oče z deželi, ki imas svojo deco v mestu v šoli, pa moraš seveda za njo ravno toliko plačati, kakor če bi bil birokratizem v Viš. šol. svetu pravočasno preskrbel kredit. — (Naj navedem le slučaj nekega drugačega očeta: V mestu ima v šolah 3 sinove; za vsakega plačuje mesečno 600 Din., skupno mesečno 1.800 Din.; to zanj niso mačje solze. Morda za birokrate v Viš. šol. svetu?) Končna je tako postopanje šolske oblasti kvarno tudi iz vzgojnih razlogov, kajti komaj so se sedaj vojne posledice v šolstvu nekoliko zabrisale, ali naj nastopijo zopet razmere kakor med vojno?

Zato pozivam v lastnem kakor tudi v imenu drugih starišev, naj naš zastopnik v Viš. šol. svetu pri prvi prihodnosti njegovi seji pošteno zaropata. Zdi se namreč, da je to »pomanjkanje kredita« le lokalno, da ni zakrivileno v Beogradu, nego doma. Naš zastopnik naj zahteva, da gospoda, ki je zakrivila ta šolski škandal, napne vse sile, da se storjena napaka takoj popravi!

Oče.

V nedeljo zvečer

Vsi v Narodni dom!

Podpirajmo obmejno šolstvo!

Dnevna kronika.

— Avstrijski Nemci so, kakor vemo, v zelo neugodnem gospodarskem položaju. Vkljub temu pa prav intenzivno gojijo svoja obrambna društva »Schulverein« in »Südmärka«. Znano nam je poročilo o lanskem zborovanju teh organizacij v Celovcu, kjer se je zbrala vsa nacionalna inteligence republike in kjer o nastopili tudi funkcionarji države. Vkljub revščini niso pozabili na svojo narodno ekspanzivnost. Pozabili smo pa očitno mi. Kakor bi odrezali, je po prevratu nastalo absolutno neznanimanje za naša obrambna društva. To mora jenjati, kajti ako imamo tako malo spoznanja in tukomača čuta za integracijo našega narodnega telesa, se ne smemo čuditi, če bo na naši severni meji korak za korakom prevladal nemški živelj. In ravno s tem računajo naši Orosli, Kupniki in Jutritschi.

— Muslimani za kulturno delo. Bosansko-hercegovski muslimani imajo delavno prosvetno društvo »Gajret« v Sarajevu, ki si je pridobilo že vidnih uspehov za širjenje prosvete med muslimanskim prebivalstvom. Kot primer naj navedemo, da je letos stopilo v »Gajretov« ženski konvikt okrog 200 muslimanskih deklic, ki bodo obiskovali srednje šole. Če pomislimo, kakšni konzervativni nazori še prevladujejo pri muslimanih glede ženstva, bomo znali ceniti »Gajretove« zasluge.

— Strah pred padcem lire je zavdal v Italiji. Finančno ministrstvo oponzira za vedno težji finančni položaj države, kar je lica padla v Parizu

na 52. v Curihu pa na 22 centimov. V decembri in januarju zapažejo v inozemstvu velika plačila, vsled česar bodo trgovski krogi trpeli ogromne izgube. Bati se je, da bo vsled tega lira še bolj padla, potem pa ni upanja na izboljšanje. Državni primanjkljaj znaša že sedaj nad sedem milijard, pri nadaljnem padcu lire pa bi se še povečal.

— Šole za nepismene vojake. Hvalevredna je skrb, katero naša vojaška oblast posveča analfabetizmu v vojski. Sicer bo treba še mnogo preosnov, da bo vojašnica postala tudi prosvetno ognjišče kakor je na pr. v bratski češkoslovaški republiki, vendar pa je začetek že storien in ga je treba v imenu splošnega kulturnega napredka le pozdraviti. V Novem Sadu je bilo te dni zaključeno prvo šolsko leto za nepismene vojake iz južnih krajev naše države, ki so se v tej šoli naučili čitati in pisati. Poučevala sta jih dva novosodska učitelja in vojni svečenik Jevšič. Slične šole so obstojale tudi v nekaterih drugih mestih.

— Obvestilo službodajalcem. Okrožni urad za zavarovanje delavcev nam piše: S 1. julijem t. l. je bil uveden novi zakon o zavarovanju delavcev in službenici (razen kanetijske). Podjetniki in službodajalci prihajajo često v zadrgo, ker ne vedo, kje dobe potrebne informacije in tiskovine. Opozarjamо s tem vse službodajalce, da dobe tiskovine za bolniško in nezgodno zavarovanje pri poslovanici Okrožnega urada za zavarovanje delavcev, v katere področje spadajo. Tam dobe tudi vse potrebne informacije. Čim bo mogoče, se bodo tiskovine dobile tudi pri občinskih uradih in prodajalnah tobaka, kar se bo pravočasno razglasilo. Navadna pisma delodajalcev okrožnemu uradu in njegovim poslovalnicam v zadovoljstvu in nezgodnega zavarovanja so poštne proste. Na naslovni strani kuverte je spodaj na levem napisati: Službeno! Po § 191. zak. o zavarovanju delavcev poštne proste! Za službeno priporočena pisma se plača samo priporočilna pristojbina.

— Nadzorstvo za obrino in trgovsko šolstvo v Sloveniji je poverilo ministrstvo za trgovino in industrijo ravnatelju tehničke srednje šole v Ljubljani, vladnemu svetniku Ivanu Šubicu.

— Pomanjkanje tobaka v Zagrebu. V Zagrebu je v zadnjem času zavladalo občutno pomanjkanje tobaka, zlasti cenejših vrst cigaret in cigaretnega tobaka. Krivdo prislušujejo tvornici tobaka v Zagrebu, ki ne oskrbuje zagrebškega trga v zadostni meri.

— Bivša črnegorska kraljica Milena je poverila sestavo nove črnegorske vlade generalu Gvozdanoviću. Črnegorske komedije, podpirane od Italije, torej še ni konca.

— Rusija dobi vrnjene vagona. Iz Varšave se poroča: Na podlagi mirovne pogodbe v Rigi dobi sovjetska Rusija vrnjenih 1500 vagonov in 112 lokomotiv.

— V Carigradu vlada, kakor po drugih mestih bližnjega vzhoda vsled dogodkov zadnjih dni veliko razburjuje. Po mestu so razširjene najrazličnejše in naravnost gorostasne vesti. — Grške, armenske in evropske družine beže iz mesta iz strahu pred napadom

Kemalistov. Dnevno zapusti mesto Krog 1000 oseb. Trgovina je popolnoma zastala. Angleški zastopnik je izdal na prebivalstvo oklic, v katerem pozivlja meščanstvo na mir in red, ter naj se vrne k delu, dokler ne pade končna odločitev oblasti.

— Natečaj »Chicago Tribune«. Svetovni list »Chicago Tribune« si hoče postaviti največjo in najkrasnejšo stavbo za upravo in tiskarno svojega lista. V to svrhu razpisuje mednarodni natečaj v doseglo najprimernejšega projekta. K tej mednarodni konkurenči so pripuščeni arhitekti vseh narodnosti. Nagrade so za naše razmere naročne vrednosti. Prva cena: 50.000 dolarjev, druga 20.000, tretja 10.000. Poleg teh nagrad dobijo arhitekti, ki so posebej pozvani, odškodnino 2000 dol. Prečelje stavbe bodo merilo 100 čevljev, bočna stran pa 135. Višina stavbenih stroškov in pa material je prepričen popolnoma volji arhitektu.

— Mednarodni kongres arhitektov v Bruslju. V Bruslju se je od 4.—11. sept. vršil deseti mednarodni kongres arhitektov ob priliki petdesetletnice »Société centrale d'architecture Belgaque«. Kongres je bil v zvezi z razstavo del belgijskih in inozemskih arhitektov.

— Proslava Hindenburgove 75 letnice v Avstriji. Dne 2. oktobra bo dosegel bivši nemški generalissimus Hindenburg 75 let življenja. Ta njegov jubilej bodo seveda proslavljeni ne le po Nemčiji, ampak tudi po Avstriji. Na poseben način hoče proslaviti ta jubilej »Südmärka« in sicer z zbiranjem takozvanih »Gründnerbriefov«, daril po 10.000 avstrijskih krov. Kakor poroča graška »Tagespost«, se je takoj pri proglašitvi tega zbiranja priglasilo že 17 darovalcev, novi pa se oglazajo dan za dnem. Hindenburg in »Südmärka« imata torej kljub bedi in pomanjkanju v Avstriji, posebno v Gradeu, še veliko pristašev. Nemci pač spremene lahko zunanjost, nikoli pa ne notranjosti.

— Cesar Viljem se ventjar le ženi? »United Press« poroča iz Saabora, da se bo vršila poroka ekscesarja Viljema že 5. novembra. Njegova nevesta, ki se sedaj nahaja v Saaboru (Slezija), odpotuje dne 3. novembra v Doorn, kjer se bodo izvršili sicer prav preprosti poročni obredi.

— Zvišanje telefonskih in brzjavnih pristojbin v Nemški Avstriji. S 1. oktobrom se zvišajo v Nem. Avstriji vse telefonske in brzjavne pristojbine za 300%. Lokalni govor bo stal 1600 krov, medkrajevni v državi pa 14.400 krov.

— Slaba letina v Nemčiji. Kakor poročajo iz Berlina, je letošnja žetev v Nemčiji zelo slaba, tako da preti nemškemu ljudstvu, ako vsled padca marke ne bo mogoče nabaviti ameriškega žita naravnost glad. To vest je potrdil tudi zvezni kanceler dr. Wirth sam.

— Težka avtomobilска nesreča se je te dni pripetila na južnem Tirolskem. Iz Trenta se je peljalo mnogo izletnikov s tovornim avtomobilom čez Feltre. Na nekem mostu je avtomobil zavozil v ograjo ter padel v globok jarek. Sedem oseb je ostalo na mestu mrtvih, od ostalih 26 ranjenih je 12 med potom v bolnico umrlo.

jih pa za absolutno določene, zakaj bo dočnost je v mnogočemur odvisna tudi od naše volje. »Bog je zapisal na človeške roke znamenja, da bi ljudje vedeli, kaj morajo storiti.« Jobova knjiga XXXVII 17. Mi smo obdarjeni tudi z razumom in svobodno voljo.

Kar se tiče preteklih dob življennja, lahko hiromant govori že o gotovih dejstvih, ki so se zgodila v tem in tem letu. Te hiromantove napovedi so že iz tega vzroka najbolj zanimive za vsakega klijenta, ker obstaja možnost, da se lahko vsak sam prepriča o hiromantovi sposobnosti in o resničnosti njegovih trditev, pa s tem zadobi več vere v verjetnost napovedanih bodočih dogodkov.

Onim, ki se hočejo resno izučiti hiromantije, priporočam sledeče spise: Debarol: »Skrivnosti roke«; de Thebes: »Uganka roke«; Papius: »Praktična hiromantija«. (Papius je bil doktor medicine in profesor matematike na sorabški univerzi v Parizu).

O. u. r. d.: Objavljamo prevod ruskega članka, ki nam ga je izročil z. N. Sadlickij. S ter se seveda ne

— **Fašistični napadi v Trstu.** V sredo dne 27. t. m. so fašisti napadli v Trstu »Pomorski dom« ter ga popolnoma demolirali. Pohištvo so zmetali skozi okna. Poslopje so hoteli začigli, kar pa se jim ni posrečilo.

— Služkinja ukradla nad eno milijardo krov. Iz Dunaja poročajo, da je služkinja nekega ravnatelja tovarne avtomobilov ukradla svojemu gospodarju razne dragocenosti, zlatino, obleko in denar v skupni vrednosti nad eno milijardo krov (avstrijskih seveda!) in brez sledu izginila. Okradeni je razpisal nagrado 10 milijonov krov in razenega še 10% od vrnjenega blaga.

— Razmere na Dunaju so od dne do dne slabše. Nastopila je zopet perijoda stavk in meznega gibanja, k čemur tirajo delavstvo in uradništvo neznašne draginjske razmere. Delavci v kovinski industriji že dalje časa stavljajo. Pridružili so se jim tudi vozniki in spedičijski delavci. Včeraj je izbruhnila stavka tudi med poštnimi uslužbenci na paketnem oddelku. V vseh tovarnah vlada napetost in razburjenje med delavstvom. Posebno težko vpliva duševna razburjenost na ženske. V več tovarnah so posamezne delavke dobile histerične napade ter so jih moral prepeljeti v bolnico.

— Kako pospešuje Ogrska zidavo novih stanovanj? Ogrska vlada je izdala naredbo za pospeševanje zidave novih stanovanjskih hiš. Po tej naredbi bodo najemniki stanovanj, kateri plačujejo visoki premoženjski davki, pozvani, da zidajo lastne stanovanjske hiše. Ako v gotovem roku ne ugodijo tej zahtevi, imajo hišni lastniki pravico, povišati (neomejeno visoko) stanari no, ali pa celo odpovedati stanovanje. Vsi inozemci z zadostnim razpoložljivim kapitalom, ki so prišli po 1914. letu v Budimpešto, bodo pozvani investirati del svojega kapitala pri družbah za gradnjo novih stanovanj. V obratnem slučaju se jim takoj ukine dovoljenje za bivanje v Madžarski. Nove zgradbe so proste davka 14 let.

— Kriza v češki komunistični stranki. Češka komunistična stranka je te dni na zborovanju v Smichovu izključila več svojih agitatorjev, ki so izdali letake, v katerih so ostro kritizirali strankino vodstvo. Praški listi poročajo obširno o nesoglasijah v tej stranki, ki se nahaja v procesu razpadanja. Izgleda, da ultrardeča demagogija vedno manj učinkuje na tretzno delavstvo.

— Zbljanje med anglikansko in pravoslavno cerkvijo. Po najnovnejših znamenjih izgleda, da bo katoliška cerkev s svojo trdrovratno konzervativnostjo in neozdravljivo vladetelinostjo onemogočila dalekosežno zbljanje med Rimom in pravoslavno cerkvijo. Obstaja pa velika verjetnost, da bo že v dolegnem času prišlo do formalne spojivite med anglikansko in pravoslavno cerkvijo. Iza kongresa svetovnih cerkev v Ženevi l. 1920. je zbljanje med obema cerkvama napredovalo v nenavadno naglem tempu. Anglikanska hijerarhija dela na to, da osnuje svetovno krščansko cerkev, ki bi bila proti absolutistični katoliški cerkvi. Ta zveza bi temeljila na liberalni podlagi in bi gotovo mnogo koristila krščanski ideji v zgodovini človeštva.

— Cene mesu padle, toda ne pri nas, ampak na Dunaju pri kg za 3000 do 4000 K. Kljub temu pa so še tako visoke, da si revnejši sloji mesu ne morejo privoščiti.

— Bankovci po 500.000 K. so začeli te dni izdajati v Nemški Avstriji. — Bankovci so 107 mm visoki in 198 mm široki, tiskani na belem papirju v vi-joličasti barvi.

— Stroški za vzdrževanje armad. — Mnogo se govorji o velikankih stroških, ki jih Francija potroši za vzdrževanje svoje armade. »New York Times« pa ugotavlja, da je Francija najbolj ekonomična pri izdatkih za vojsko. Velika Britanija je določila za l. 1922 znesek 272,800,000 dolarjev za vojsko, ki šteje 215.000 mož. Ameriški kongres je dovolil za armado Zedinjenih držav, ki šteje 125.000 mož in 12.000 častnikov kredit v znesku 271,000,000 dolarjev. Ob istem času je določila Francija, ki vzdržuje petkrat močnejšo armado kot je ameriška 76,000,000 dolarjev.

— Lov z rakoplovom. Kakor poročajo listi so te dni vprizorili avijatiki v Cutro Vientzu na Španskem z zra-

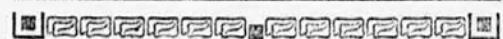
nih dalej in govorji o uporabljajuhihiromantije v državnem življenu. Država, ki bi prva posegla po teh metodah, ki bi oddajala važna mesta le onim, katera bi hiromantija spoznala za sposobne in ki bi uredila življene v državi na podlagi prirodnih sposobnosti državljakov, bi neprimerno prehitela vse druge države.

2. Hiromantija pomaga človeku v borbi z raznimi boleznjimi. Nagnjen je k tej ali oni bolezni se na rokah opaža tako jasno, da se praktični hiromant ne more zmotiti. Seveda tu ne gre za zdravljenje bolezni, marveč le za negotovitev ali diagnozo teh bolezni. V tem oziru je hiromantija celo močnejša kot medicina. Kakor ima zdravnik opraviti z že nastalimi bolezni, tako hiromant opaža zarodek bodočih bolezni in tem nudi stranki možnost, da se praktični hiromant ne more odklanjati pomoči hiromantiji.

3. Hiromantija napoveduje bodoče dogodke, srečne in nesrečne dogodljaje. Pravim »napoveduje« jih, ne smatra

identificiramo z njegovimi izvajanjimi, nečemo pa tudi delati nobene reklame za stvari, ki so v očeh mnogih čitateljev toliko kot »apravnoverje«. Res pa je, da nam v končnih vprašanjih človeške narave ne more tudi strogo eksaktnejša enako kot filozofija dati več kot hipoteze. Razni pojavi kakor somnabulizem, teepatija, hypnotizem itd. upravičujejo resnost Shakespearjevih besed v Hamletu: »Mnogo stvari je med nebom in zemljo, o katerih ne ve tvoja nelenost, Horacij.« Kar se tiče hiromantije, smo se pri avtorju osobno prepričali, da je zadel življenske dogodke, ki mu absolutno niso mogli biti znani. To je dejstvo; drugo je seveda, če hiromant spravlja človeško usodo v direktno zvezo s kozmološkimi pojavi, kar je s stališča objektivne znanosti ter znanstvenih metod mišljenja in opažanja nedopustno. Sicer pa vidimo v praktični hiromantiji nekako staro obliko eksperimentalne psihologije, ki se danes obravnava v vseučiliščnih laboratorijskih in beleži lep napredek v spoznajanju duševnih sil človeka.

Koplovom lov na čaplje ter tudi res ustrelili dve. Letli so za pticami z zrakoplovom toliko časa, da so jih dobili na "zmuho". To pa ni prvi poizkus leva na ptice z zrakoplovom, tako love, posebno na gosi, so prirejali med vojno tudi avstrijski avijatiki v Strasshofu in v Aspernu pri Dunaju in to z velikim uspehom. V bodočnosti pa se bo ta način lova na ptice, osobito velike, gotovo splošno udomačil.

Žrtvujte v sklad za obmejno šolstvo! Veselica v nedeljo 1. oktobra v Narodnem domu.

Obmejni promet in okrajno glavarstvo v Velikovcu.

Ravnokar je prehodila komisija za obmejni promet novo mejo med Avstrijo in našo državo tem določila prehode. Mislili smo, da so sedaj vsi pogoji dogovora izpolnjeni in da bo obmejni promet v 10 km pasu v zadovoljnost obeh držav otvoren. Kakor pa vedno, tako tudi sedaj okrajno glavarstvo v Velikovcu ne postopa nepristransko. Tako pač ne bomo prišli nikoli do normalnih razmer ob meji. Kaj pomaga vse dogovori, ako jih ena stranka neče izpolniti.

Pred nekaj meseci že so stranke iz Mežiške doline vložile legitimacije za avstrijski vizum. Takih legitimacij je iz Mežiške doline bilo okr. glavarstvu v Velikovcu poslanih blizu 200. Pred kratkim pa je došlo rešenih menda okrog 80, a večinoma od strank, ki so nemškega mišljenja. Dobro morajo biti informirani pri okrajnem glavarstvu! Druge stranke, ki niso nemškega mišljenja bodo bržkone morale čakati, dokler se o njih ne izjavijo »Heimatdienst«. Tako je nemškutar še sedaj povsod prvi. Preje je smel potovati v Avstrijo skoraj izključno le nemškutar, ker drugi niso dobili vizum, posebno ne domačini; sedaj so zopet nemškutari prvi, ki debe legitimacije. Tukaj postopanje sili naše oblasti k povračilu, da bodo postopale raynotako, ter tudi po receptu »Heimatdienst« odbireale, kadar bodo došle legitimacije iz Avstrije. Dosedaj namreč še iz Avstrije niti ena ni došla. Kljub temu pa je že nek uradnik na okr. glavarstvu v Velikovcu opozarjal stranke, da hitro vlože prošnje, ker v Jugoslaviji bodo itak na kupe dolgo nerešene ležale. Iz vsega pa se lahko vidi zlobnost avstrijske oblasti in se tudi lahko vsakdo prepriča, kje prošnje leže in kje se vedno zavlačuje.

Mi pa bomo tukaj strogo pazili na to, kdo dobi legitimacije in kdo ne in seveda ukrenili potrebno, da pride enkart na mejo red in da bo postopanje avstrijske oblasti dovoj razkrinkano.

Stranke v obmejnem pasu, ki žele v Podjursko dolino (gre se lahko do Globasnice, Doberla vas in Sinča vas ni več v pasu) pa pozivamo, da se čimpreje zglaže za legitimacije (fotografijsko!) pri svoji občini in se poslužujejo ugodnosti, ki jih v obmejnem pasu imajo, kajti te niso samo za nemškutarte in sovražnike. — Malo je pa le strah Avstrije, da bi se Korošci preveč ne navzeli jugoslovanskega duha.

JDS.

TAJNIŠTVO DEMOKRATSKE STRANKE za mariborsko oblast se je preselilo iz dozdajnih prostorov na Grajski trg v hotel pri Črnem Orlu (v prvem nadstropju), kjer so uradne ure začasno vsako dopoldne od 8.—12. ure. Strankine pristaže iz Maribora in ed zunaj opozarjam na to, ter prosimo, da se v vseh zadevah obražajo na našo tajništvo.

Darujte za „Sklad otroške bolnice“ v Mariboru.

Mariborske vesti.

Maribor 30. septembra 1922.

CENJENIM NAROČNIKOM nazznamo, da smo vsled splošne naraščajoče draginje ter podraženja surovin in zvišanja poštne tudi mi prisiljeni, zvišati cene listu. Od danes naprej stane:

nedeljska številka 1.50 Din.

navađna številka 0.75 Din.

dostavljen po raznašalki

na dom, mesečno 11.50 Din.

Ostala naročnina ostane neizpremenjena.

Uprava »TABORA«.

—

m 4. tež. art. puku, ki je včeraj odšel iz našega mesta v svojo novo garnizijo, je priredilo Kolo jahačev sokolskega društva v četrtek v mali dvorani Narodnega doma poslovilni večer. Povabilo so se odzvali vse častniški zbor odhajajočega puka s pukovnikom Stevanovičem na čelu, častniški zbor art. podoficerske šole s pukovnikom Krupežovičem, komandan mesta pukovnik Miladinović pukovnik Draškić, art. podpukovnik Pavlović, podpukovnika komandant inž. podof. šole Kovačević in komandant voj. bolnišnice dr. Korenčan so svojo edinstvenost radi bolezni opravičila, dalje župni starosta dr. Pivko in društveni starosta dr. Serneec. Z oficirji so došlo tudi njihove gospe predvsem kumica gospa Stevanovičeva, kateri je ob vstopu v dvorano poklonila načelstvo lep šopek. Na večera je sodeloval orkester Glasbene matico in dijaški orkester, ki so z ubranim petjem in neutrudnim sviranjem mnogo pripomogli k lepemu uspehu večera. Vrsto napisnic je otvoril načelnik Kola jahačev br. Novak, ki je predvsem pozdravil vse navzoče z zahvalo, da so se tako številno odzvali vabilu, omenjal je zasluge pukovnika Stevanoviča za Kolo jahačev, njegovo izredno naklonjenost sokolstvu, važnost in potrebo skupnega delovanja vojske in sokolstva, zahvalil se je članu ofic. zbora težk. art. puka kapetanu br. Armiču, ki je z največjo pozitivnočnostjo dve in pol leta vodil vaje Kola jahačev in tako svoj prosti čas poleg težke oficirske službe žrtvoval napredku sokolske stvari, in končno želi, da najde vuk v svoji novi garniziji Zagrebu prav tako dobrih prijateljev, kakor jih je imel med sokolstvom v Mariboru. Sledile so govoru burne ovacije Sokolov kumici, pukovniku Stevanoviču kapetanu Armiču in vsemu oficirskemu zboru. Pukovnik Stevanovič se je iskreno zahvalil za tolike dokaze priznanja njegovemu skromnemu podpiranju sokolske stvari v Mariboru, rojen Beogradčan se je v madih letih rad oziral preko Dunava in Save s hrepnenjem, da bodo te jugoslovenske pokrajine čimpreje združene v veliko in močno jugoslovensko državo in danes je srečen, da je mogel prebiti dve leti v službi v lepi Slovenski. Ponosen je na to, da je bila njegova soproga kumica praporja Kola jahačev in konča z željo, da vrli Sokoli pod tem praporom pohite knalu med svoje osvobodene brate na Koroško in v Primorje. Za njim je govoril društveni starosta br. dr. V. Serneec, ki je zlasti povdarjal zasluge 4. tež. art. puka o priliki sokolskega zleta v Mariboru, dalje podpukovnik Pavlović, ki je nazdravil Sokolstvo kot slovanski organizaciji, podnačelnik br. Holz je nazdravil častniškim gospjem, kapetan br. Armič in dr. V. prišrnični zabavi je le prekratko prišel čas zaključka in pukovnik Stevanovič se je še enkrat zahvalil za vse izraze simpatij sokolstva do vojske in želel Kolu jahačev nadaljnega uspešnega delovanja. Sokoli so dvignili pukovnika na ramen in ponesli po dvorani med viharnim navdušenjem. Tako se je najlepše zvršil poslovilni večer in doprinesel nov dokaz prisršnega razmerja, ki vrla med vojsko in sokolstvom.

m Naša časopisna podjetja so poverila oficijelno pravo za akvizicijo in serarov za »Tabor« in »Narodni list« g. Jošku Kavčiču, na kar opozarjam vse gg. trgovce, obrtnike itd. ter druge interese.

m Veselica za obmejno šolstvo v nedeljo, 1. oktobra 1922. bo nad vse zanimiva. Uprava narodnega gledališča

je v globokem razumevanju važnosti te prireditve, edpovedaja predstavo v nedeljo zvečer v mestnem gledališču in bo brezplačno brez posebne vstopnine uprizorila med veselico predstavo v Narodnem domu.

m Tobačni trafikanti se pritožujejo, da glavna tobačna zaloge ne dajo trafikantom najpotrebnnejših tobačnih izdelkov, dasiravno jih ob tem času najbolj potrebujete. V interesu kadilcev kakor produjalcev je želeti, da bi bila glavna tobačna zaloge zadostno oskrbljena vsaj z najnavadnejšimi tobačnimi izdelki. Neki trafikant se je tudi pritožil, da ni dobil na glavni pošti znak. Upamo, da se bodo dali ti nedostatki z lahkoto odpraviti.

m Prodaja svinjskega mesa po znižanih cenah. Mestni magistrat nam sporoča: V nedeljo in v pondeljek predpoldne od 7. do 9. ure se bo v mestni klavnici na svobodni stojnici prodajalo okoli 3000 kg zaplenjenega svežega svinjskega mesa po 50—60 K 1 kg in sicer samo za konsumente.

m Akcija za zgradbo umetniškega paviljona v Mariboru prične v najkrajšem času. Umetniški klub »Gruber« je na svoji zadnji seji sklenil pritediti v isti namen dne 20. januarja prih. l. v vseh Götzovih prostorih umetniško noč, ki bo po zasnovi, programu in dekoracijah nekaj česar Maribor sploh še ni videl.

m Proti vzpostavitvi Tegethoffevega spomenika v Mariboru so, kakor doznavamo intervenci na pristojnem mestu v Beogradu višji vojaški kregi ter prejeli odgovor, da vrla pod nobenim pogojem ne bo trplja, da bi se spomenik zopet vzpostavijo. Proti vzpostavitvi se je zavzela baje tudi neka naredna organizacija ter prejela enak odgovor.

m Cercle français očvarja 3. oktobra tri francoske kurze in sicer začetniški, nadaljevalni in konverzacijski kurz. Vpisovanje v te kurze se vrši v torek 26. in v petek 29. sept. v društveni čitalnici (drž. gimn., pritliče na levo), pozneje pa začetkom in konecem vsake francoske ure: kurzi bodo, kakor lani dvakrat na teden, ob torkih in petkih od 18. do 19. ure na moškem učiteljšču, II. nadstropje. Društvena čitalnica bo odprta ob rendeljih, sredah in petkih od 17. do 19. ure. Članom so tam na razpolago: Le Temps, Le Journal des Debats, Le Journal, La Revue des Deux Mondes, L'Illustration, Femina, Lectures pour tous in več stotin modernih francoskih knjig, ki si jih člani lahko izposodijo na dom. Da goji posebno tudi francosko konverzacijo, bo društvo prirejalo vsako 1. in 3. soboto v mesecu od 17. do 19. ure prijateljski sestanek v svoji čitalnici. Člane pa prosimo, naj se prav v velikem številu udeležijo teh prireditiv. Za prihodnje meseca je tudi že priglašen več zanimivih francoskih predavanj. Šolnina za vsak kurz je 15 din. mesečno. Redni člani plačajo članarino letnih 12 din., novi člani razen tega enkratno vpisino 6 din.

m Program koncerta marib. vojne muzeje v Mestnem parku dne 1. okt. 1922. od 11. do 12. ure predpoldne: 1. Vinš: »General Teržič«. Marš. 2. Fučík: »Baletno miško«. Valček. 3. Jenko: »Kosovo«. Uvertura. 4. Schnbert: »Jugoslovenske pesmi«. Potpuri. 5. Massaghi: Fant. iz op. »Cavalleria Rusticana«. 6. Sperber: »Kozački Marš«.

m Trg. nad. šola. Vpisovanje vajencov se vrši samo v nedeljo 1. okt. od 8. do 12. ure. Vsi naj prineso zadnje šol. izpričevalo, novinci pa imajo predložiti tudi krstni list. — Vodstvo šole.

m Cirkus »Drina«. Ker se v petek radi slabega vremena ni mogla vršiti predstava ostane za danes zvečer petkov program. V nedeljo dne 1. okt. zadnja predstava. Razdelitev nagrad in benefis sodnika Lebedinskega.

m Kakor na obali Jadranka morja stoji Balonova gostilna ob Dravi. In tam ima pevsko društvo »Zarja« jutri v nedeljo svojo prvo veselico.

m Profesor F. Gasparin poučuje privatno slovenski, francoski in nemški jezik in nemško stenografijo. Prijave: Krekova ul. 14, od 14. do 15. ure. 1848

m Pouk v slovenski in nemški steogngriji se prične začetkom meseca oktobra. Oglas: Razlagova ulica 15, pritliče.

m Najdeni predmeti. Od 1. do 15. sept. 1922. so bili oddani pri policijskem komisariatu v Mariboru slediči najdeni predmeti ter se zamorejo dvigniti: srebrna zapestnica, 2 boročna prstanata, robe, uhan, srebrna ženska ura, pletena ženska torbica (pompadura) z denarjem, listnica s fotografijami in denarjem, ključ, manjši dimarski bankovci ter pes volčje pasme.

m Izgubljeni predmeti. Od 1. do 15. septembra t. l. so bili priglašeni pri policijskem komisariatu v Mariboru slediči izgubljeni predmeti: moška zlate ura, rujava usnjata denarnica s 160 K, 3 bloki pivovarne Goetz v Mariboru, zapestna ženska ura iz temne kožne, domovnica in spričevalo na ime Helena Gradič ter zastavni list, usnjata denarnica z 2200 K, črna usnjata denarnica s 36 K, črna usnjata listnica s 410 Din. in enim 10.000 aK bankovcem, svilnata rujava ovratna ruta, zlate zapestne verižice 1000 K vredna, listnica iz črne usnje z 10.000 aK 20.000 aK, orožni list, lovske list na ime Julijus Tonio, 100 Din. bankovec ter črna boks-listnica s 566 K.

m Velika kavarna. Najmodernejša kavarna v Sloveniji. Na razpolago tu in inozemski listi. Elegant Bar. — Dnevno koncerti.

m Vdova s petimi nepreskrbljenimi otroci prosi usmiljena srca nujno podporo, da zamore opremiti otroke za šolo. Naslov v našem uredništvu, kjer se sprejemajo tudi darovi.

Veselica

v prid obmejnemu šolstvu 1. oktobra
zvečer v Narodnem domu!

Visokošolci, demokrati!
Danes, v dobi brezglavosti širokih mas in dobrega dela naše inteligence, danes, ko separatizem in protidržavni elementi slave orgije, mora naša narodna Omladina pojmiti svoj posebni položaj v današnji družbi, mora pravilno pojmiti svojo misijo in jo z uspehom dovršiti.

Omladina je bila, ki je pred našim narodnim osvobojenjem in ujedinjenjem nosila luč narodnega edinstva, odkrito in smelo skozi vse zaprke. Omladina je bila, ki je prelivata svojo kri po poljanah Evrope.

Plod te kaporov, plod te krv! Je bilo osvobojenje in ujedinjenje našega edinstvenega naroda brez razlike imena in vere. Plod te krv! je bilo formiranje ene edinstvene države ter vidovdanska ustava, ki je konstatacija dejanskega stana.

Zdeto se je, da je Omladina izvršila svojo dolžnost in da se lahko posveti sama sebi. A temu ni tako. Tujsko se, posejano od tujca, je vzkliklo v sreči nekaterih slabih sinov tega naroda. Ti pokvarjeni so začeli delovati proti našemu narodu, proti naši edinstveni državi najprej tajno, potem pa — izrabljajoč svobodo, dano vsakemu državljanju z osvobojenjem in vidovdansko ustavo vedno bolj odkrito in drzno, no strašč se pri tem tudi najgnusnejših sredstev in metod, da zrušijo, kar je ustvarjeno s tolikimi žrtvami.

Na to Omladina ne more in ne smeti ostati indifferentna. Omladina se mora zavedati sebe in časa, ker je Omladina nosilec naredne usode in bodočnosti.

Omladina mora danes aktivno stopeni v borbo, da se zasigura, kar je prizorjeno z žrtvami naših najboljših ljudi. Vsaka indifferentnost, vsaka pasivnost dandas počeni slabljenje narodnih sil, pomeni direktno podpiranje neprijateljev državnega in narodnega edinstva.

Demokratska studentska Omladina v Zagrebu, kot naslednica predvojne srbsko-hrvatske nacionalistične Omladine, ima to pred očmi in se je združila v demokratični studentski klub »Jugoslavija« ter nadaljuje svoje delo v svobodni svoji državi. Demokratska Omladina v Zagrebu je že skozi štiri leta po prevratu vršila svojo nalogo, kolikor najbolj vestno mogoče. Dijaki demokrati, zvesti veliki jugoslovanski ideji, so napovedali separatistom boj do uničenja. Skozi štiri leta, t. j. danes

Krati — studentje zastavo narodnega in državnega edinstva — visoko in smelo — neomadeževano.

Demokratska omladina, organizirana v Dem. stud. klubu »Jugoslavija« v Zagrebu, zbrana iz vseh delov naše velike domovine, se bori kot en človek, kot ena duša proti vojevnikom tujške misi. Dem. stud. klub »Jugoslavija« si je nadel našego zbirati mlade generalje v eno kolo, pripravljujoč jih za bojnost z utrijevanjem v borbi za ideale, da bodo vredni sinovi velikega naroda.

Pozivamo zato vsakega Omladinskega demokrata, ki pride na študije v Zagreb, da pride v naše vrste, da okrepi naše falange, da dela in po svojih močeh izvrši nalog, ki jo stavlja naš najujedinjeni narod in naša edinstvena država.

Za Demokratski studentski klub »Jugoslavija« v Zagrebu,
cand. med. Vladimir Franković, predst. stud. iur. Jovan Mirković, tajnik.

1. oktobra 1922

Veselica v prid ob mejnemu šolstvu.

Ptujske vesti.

Nekaj odgovora dopisnikom „Nove Pravde“.

Ptuji je postal znamenit, odkar imamo tukaj stranko narodnih socialistov. Razne afere od Peska do volitve župana Ložinške itd. strel so krila tej strunki, ki živi le ed-hujskari in etonih napadov, pozitivnega dela pa zmore kore malo. Triperesna deteljica: Blažek (po milosti demokratov ptujski podžupan), sicer potnik in knjigovodja pri čevljarski zadruzi, sedni kancler Mikuletić, Peskov svak, Lenartec, zeleniški tradrnik, vse prisedi po preveratu v Ptuj, so vzel na riko vse demokrate in Slovence, ki so vstrajno delovali v narodnem boju, se predvsem je ta deteljica nosila dolge blace, ter jih blatio po časopisih in javnih shodih, da se poštenemu človeku že gubi. Pravijo, da zastopajo obrtnike in delavce, teda čini kazijo nasprotno. Tako dokaz je podala med drugimi običajni dokazi spet zadnjina »Nove pravde«, ki napadla slovenskega obrtnika Josipa Sagadina v Ptiju, Blažeku in Mikuletiću, ki pohita predalec. »Nove pravde«, budi mirno povedano, naj ne hodita preveč na solnce! Bivši predsednik stanovanjsko-komitiso Blažek bi moral znati, da je stanovanjska komisija Jošku Sagadini nakazala v njegovi lastni hiši obratne prostore in stanovanje. Za 9 oseb imel je le dve sobi na razpolago, kar je zadnja kuririja grajala kot nezdravo in nedopustno. Prošnja, da se mu nakaze se vsaj ena soba ali dve sobi v njegovi lastni hiši, že leži nad pol leta pri stanovanjskem uradu, toda predsednik Blažek za njo ne ve, ker se malo briga za stranko, ki mu niso po dedu. Če sedaj očeta Sagadina, da je dobil od stranke, ki stanic v njegovi hiši, eno sobo prostovoljno, je to le znak, da se čuti prižadetega, ker se je premalo brigal. Sicer pa naj Blažek lepo molči; kajti njegov brat je prišel komaj pred pol letom iz Amerike in kupil hišo v Ptiju, pa je zo dobil tudi takoj stanovanje v tej hiši. Menda se to ni protivilo besedilu zakona, kakor si ga razлага predsednik stanovanjske oblasti Blažek? Ali pa se protivi le takrat, kadar gre za druge stranke?

S kakšno pravico pa si je ukazala krajevna organizacija NSS stanovanjsko-sobo za svojo pisarno na Hrvatskem trgu št. 5? Je to gotovo v skladu z zakonom! Kaj predsednik stan. oblasti g. Blažek, ali ne?

V drugič pa priporočamo g. Blažeku, da postopa s strankami, katera klicete v pozvi uri na mestni urad, dobro in naj ne vpije na nje, ker se mu sicer lahko zgodi, da mu pokazajo hrbot, predno bo mogel spot kričati. Kakor drevesa ne rastejo do neba, tako bo tudi kmalu nehalo oblastno po-

stopanje Blažeka in Mikuletiča, ki že komaj čakata, da zapustita Ptuj in si poiščeta kje dogneti temelje za svoje zplodenostno delovanje. Ptujčani jima želimo »srečno potel« — Občutnik.

Narodno gledališče.

Repereto:

Sobota, 30. sept. »Hlapek, D.
Nedelja, 1. okt. »Občan človek, Izv.
(V Narodnem domu);
Ponedeljek, 2. okt. Zaprt
Torč, 3. okt. »Revizore, R.
Sreda, 4. okt. Zaprt
Četrtek, 5. okt. »Stan v življi, Izv.

Narodno gledališče, Predstava »Občan človek«, ki bi se imela vršiti leta dne 1. okt. v gledališču, odpade, ker se na živo CMD vrši v Narodnem domu.

Svetovnizna plesna umetnica Valerija Kratina, profesorica Dragozejevo Šole v Družbni, priredi v torek dne 10. okt. v Narodnem gledališču v Mariboru, svoj »Večer dekorativnih plezov«. Umetnica Valerija Kratina je vzbujala s svojimi gostovanji po vsej Evropi največjo pozornost in želu naravnosti nenočimljive uspeha s svojimi visokoumetnitskim in edarljivimi plesnimi tečjami. Že danes opozarjamemo ečaj občinstvo na tu umetniški užitok, ki nam ga bo nudila ena največjih balotnih umetnic. O njenem plesu kakor o njej sami, bomo še podrobnejje poročali.

Kulturočni mitingovi

X. Tridesetletnica pisanjevanja Maksima Gorkega. Dne 25. septembra je pretekelo 30 let, odkar je Maksim Gorkij začel pisati. Kadar znamo, je g. Pješek (tako se glasi Gorkov rojno ime) napisal svoje prve literarne sestavke v Kavkazu. Dne 12. septembra 1892, kar eduvanja 25. sept., prenovejnikom kolodaria, je bila v ŠUZ, stevilki filijskega lista »Kavkaz« objavljena prva novest M. Pješeka: »Miktar Cudrac. Zanimivo je, kako je nastala prva novest: Gorkij se je seznanil v ŠUZ z učiteljem A. M. Kaluznjij, ki mu je izrecnoval kazige in sploh skrbel za izobrazbo izredno nadujenega delavca. Nekoga dne mu je Pješek predvedel povest, ki jo je slišel od starega cigana. Kaluznjij je Pješekova zapel v sobo in mu ukaže, naj to povesti napiše. Na ta način je nastala prva novest sedanjega velikega pisatelja. Učitelj jo je poselil anonimno urenjivemu »Kavkazu«, ki pa jo je edtenjilo, ker ni bila podpisana. Na predlog svojega redatelja je Pješek podpisal s pseudonimom Maksim Gorkij in tako je bila dotedna novest objavljena. Pješek je objavjal vse svoje poznejše knjige pod tem imenom, ki je danes znano širom evropskociviliziranega sveta.« Gorkijevi spisi so zelo mnogo in so prevedeni v skoraj vse kulturne jezike.

x Dr. Wilhelm Bergmann: Selbstbefreiung aus acrylisen Leiden. V začetki Herder V. Co. Freiburg in Breisgau je bila te dan navečena Bergmannova knjiga, ki obsegata vse vrste metod zdravljenja nervoznosti.

x Kento nagrobljuje spomenik. Mestno zdravstvo v Königsbergu je te dni odobrilo predlog, da se postavi slavnemu filozofu Immanuelu Kantu dostenjan nagrobeni spomenik ter votiralo v ta namek 300.000 mark. Kentoova knjiga ostane na starem mestu, spomenik pa bodo postavili nad njo. Natančaj za načrt je že razpisani.

x Viljemovi memoari v francoskem prevodu. Pariški »Journal des Débats«, da je »Agence Radio« dobila pravo, da prevede memoarje bivšega nemškega cesarja Viljema v francosko. Prevod bo prikazal »Journal des Débats« s nobenim komentarijem izredno peresa francoskega ministarskega predsednika Pojntera.

x III. umetniška razstava Kluba »Gračar«. Članji, ki še niso dvignili razstavljenih slik naj blaževalo čim prej prijeti ponuje k predstavniku Viktorju Cotliu, Maistrova ul. 17. II. Izstavite slike tudi oni, ki so jih kapili.

Pristopajte k CMD!

Sport.

: Lawn-tennis-turnir za prvenstvo Maribora je doigran. V celoti morsko konstatirati, da nam je nudila prva prireditve te srečne inone prav lep rezultat. Udeležniki ISSK Maribor, režen g. Žunkovič in g. dr. Ravnikove, niso zadostili v neki meri kakor bi bilo pričakovati. Šlošč je bilo opanati premalo vajo. Žunkovič je bil izvrstan, je pa imel nečreč pri žrebu, da je delil že v prvem kola najmečnejšega nasprotnika g. Leyrerja, ki ga je po ludem boju premagal. Stevilo igar 13 : 12 pa kaže jednakost obh teh tekmovalcev, čeprav je bil Žunkovič od nadaljnje konkurenco izključen. Roglič je imel po žrebu boljšo pozicijo, pa je v posameznih izrih nasprogov popolnoma odvzelo. Kostial, sicer dobro razpoložen, ni trenil že 2½ meseca. Šupant prijavljen, pa ni nastopal v sled edostnosti. Vse te okolnosti so bile merodajne na izid v glavni igri »posameznih nasprotnikov. Prvenstvo si je pribral g. Leyrer, ki je premagal nasprotnike: Žunkovič ¾, ¼, ¼, dr. Felber ¾, ¼, Suppauza ¾, ¼ in v finalu g. Bistrerja ¾, ¼. V posamezni igri dam so doseženi slednji rezultati: ga. dr. Ravnikova proti gd. Škerbarjevi ¾, ¾, g. dr. Kramsova proti gd. F. Krenovi ¾, ¾, finale gge. dr. Ravnikova proti dr. Kramsovi ¾, ¾, za zadnjo, ki nima šlem prvenstvo med damami. Rezultat kaže oster boj ki se je vršil v tej igri. V dvojni igri gospodar so pari »Maribor« v prvem kolu zaostali in sicer Leyrer-Felber proti Kostial-Skrinšek (ni nastopal) ¾, ¾, Bianke-Wiesenthaler proti Roglič-Žunkovič ¾, ¾, finale Leyrer-Felber proti Bianke-Wiesenthaler ¾, ¾, za zadnji par. — Presenečenje! V obče je priponit, da sta imela zg. Blanke in Wiesenthaler dobre dneve. V igri mešanih parov so dosegli: Štergarjeva-Kostial proti Krenova-Wiesenthaler ¾, ¾, dr. Krausova-Leyrer proti dr. Ravnikova-Roglič ¾, ¾, finale Krenova-Wiesenthaler proti Krausova-Leyrer ¾, ¾. Žmagovalcem čestitamo na uspehu ki naj bi bil za druge poved k intenzivnejši vaji na tem lepem športnem polju. Vobče je kvaliteta mariborskih igralcev izredno dobra, tako, da imajo tudi novinci lepo priliko za dobro šolo.

z Prvenstvena tekma »Maribor« : »Svoboda« se vrši v nedeljo 1. okt. pop. ob 15. uri. »Svoboda« je pokazala pri tekmi proti »Rapidu« izredni napredok in odrezala z malim nespocom 2:1. Nedvomno bo »Svoboda« tudi proti »Mariboru« napela vse sile. Z ozirom na rezultate obh moštov proti »Rapidu« je pa Maribor darila prilika, da prehití Rapid, s katerim je sedaj enak, z močno bolj diferenco, ki bo skoraj gotovo odločevala jesensko prvenstvo. — Ima v nedeljo bo nedvomno zelo interesantna in napeta. Sledi Old Boys tekma Rapid—Maribor.

: Old boys Maribor—Rapid 1. okt. Ravanča igra med moštvi obh imenovanih klubov se vrši po dolgem odmoru dne 1. okt. t. l. ob 15. uri pop. Na pomlad je bil rezultat 4:4 in je bila igra vrlo interesantna. Nikdo ni takrat od naših starih športnikov pričakoval tudi agilnosti in bojnega razpoloženja za dogneti častnega rezultata. Totovo je, da bo vsi tudi pri jesenski tekmi podali najboljše. Obo moštvi se bosta potrudili, desedaj neodločeno stojanje zmajati v svoj prid in tako za leto 1922, odnesli levorov venec. — Da, vidimo.

Zdajni dnevi - potovanja srbskih kmetovalcev.

Ptuj, 20. sept.

Na svojem potovanju po Sloveniji so dosegli srbski kmetovalci iz Ljutomerja preko Jernzalema in Ormožkih vinških gorov ter Ormoža v spremstvu domačih knut strokovnjakov v petek dne 15. septembra zvezcer ob 15. uri v Ptuj.

Vkljub poznemu času je izletniki pričekovali na koledvor v Ptuj mnogoščilna množica ljudstva, ki je došlo borno pozdraljala, čim so gostje izstopili iz vozov.

Izletniki je v imenu pripravilnega cilbora v prisršnem ugovoru poslavil predsednik odbora vodja okraj-

nega glavarstva gospod dr. Otmar Pirkmaier.

Po iskrencem odzdravu g. Vica Radovanoviča, je zapel ptujski peski zbor v pozdrav pesem »Slovenec, Srb, Hrvat«. Nato so se gostje zaradi pozne ure takoj odpremili v določena jir prenočišča.

V soboto dne 16. septembra so bili izletniki ob 8. uri zjutraj na vrtu »Novega sveta« od Vinarije pogoščeni na skupnem zajtrku. Po zajtrku je bil ogled vinških kleti d. d. Vinarije, kjer je bila vpravljena pokušnja raznih izvrstnih vin te tvrdke. Nato so se izletniki podali v spremstvu lokalnega odbora ptujskega in drugega občinstva na ptujski grad, od koder se nudi krasen razgled po mestu, bližnji okolici, ptujskem polju ter na krasne Slovenske gorice na eni, in na slikovite vinodne Haleze na drugi strani. Vreme je bilo ugodno in izletniki so se krasnemu razgledu kar divili.

Nato so si srbski kmetovalci ogledali ob 15. uri ob vznožju ptujskega grada ležečo pristavo Herbersteinovo in tamšnje prostorne živinske hlevne z mnoge brojno čredo.

Ob prilikah na to se vršečega občeda in ogleda po mestu so bili srbski gostje povsed živalno pozdravljeni. Izletniki so si potem z velikim zanimanjem ogledali »Petovijo«, tvornico za izdelke usnja; v vseh delavnicih so s pozornostjo zasledovali izdelovanje raznih usnjarskih predmetov. Mnogi so si kučili ta ali oni predmet, da ga ponesejo za spomin v domovino.

Ob 15. uri je bil »Narodnem domu« v Ptiju slavnostni obed, ki ga je gostom priredil iz vseh slojev mestnega okoliškega prebivalstva sestavljen lokalni odbor. Pri obedu je vladalo prav živalno razpoloženje in je bilo videti, da so se srbski gostje med našimi kmetovalci dobro in prav domačo počutili.

Uprava štaj. hranilnice v Podlehniku je za obed pripravila izborno vinško kapljico iz svojih kleti. Iz znanih sadnih vrtov posestva »Karolinski dvor« v Ormožu pri Ptiju g. Hintzen je bilo na razpolago najlepše sadje izbornih vrst. Med obedom je svirala mestna godba. Pri slavnostnem obedu je nazdravil gostom g. predsednik lokalnega odbora g. vodja okr. glavarstva. Izrazil je, spominjajoč se septembarskih dogodkov leta 1908, svoje veselje in zadoščenje, da vidi zbrane mjesanske goste v istih prostorih ptujskega »Narodnega doma«, kjer se je vršila CM prireditve pred 14 leti, ki je postala toljkega pomena za nacionalni pokret Slovencev. Nato so sledili številni pozdravni govorji in zdravice zastopnikov raznih gospodarskih in kulturnih društev in korporacij mesta in okraja in navzočih narodnih poslancev. Iskren je bil nagovor g. nač. Todoroviča. Zaradi obilnosti ni mogoče naštetiti vseh teh lepih pozdravnih govorov.

Omenjen naj bo še globoko zasnovan pozdravni govor ptujskega prosta vlč. g. Jurkoviča, kateremu je odgovoril arhimandrit iz Skoplja. V imenu ptujskega okraja je pozdravil goste g. Miha Brenčič, pos. v Spuhli. Veliko zanimanja je dalje vzbudil pozdravni govor kneta iz ptujske okolice, kateremu je v dovršenem govoru odgovoril priprsti seljak iz Šumadije. Le prehitro je potekel čas in treba je bilo nadaljevati določeno potni program.

Ob 3. uri popoldan se je vršil ogled vinških in šampanjskih kleti g. Čučka. Zarimanje se je kazalo posebno za izdelovanje šampanjca. Gosp. Čuček je obiskovalcem natančno razlagal način pripravljanja šampanjca. Vrhunec slavnostnega razpoloženja je bil dosežen, ko so dame nudile gostom pokušnjo izvrstnih šampanjskih izdelkov tvrdke Čuček. Vrstili so se tudi tukaj nagovori in pozdravi in povski zbor je zapel gostom na ljubo več krasnih pesmi. Neradi so se obiskoale ločili od te gostoljubne tvrdke, ko je prišel ob 15. ure čas odhoda na kolodvor.

Ko so izletniki z mestno godbo načelno zaposčali mesto, spremljalo jih je vse občinstvo na koledvor. Tu se je pred odhodom vlaka v kratkem nagovoru poslovil od gostov g. dr. Pirkmaier ter priporočal seljakom, naj nastopajo v ožji domovini kot propovedniki

medsebojne ljubezni in slogi, na temelju koje bo živila, rastila in se razcvitala naša lepa domovina. Zbor je zapel »Lepa naša domovina« in vlak je odpeljal ljube goste proti Pragerškem, od koder so se naravnost vrnili preko Zidanega mosta in Zagreba v svojo domovino.

Kakor je prejšnje dni nagajalo vreme, je vendar ves čas posebno v Ptiju bilo krasno solično, tako, da so izletniki na svoji zadnji štaciji v Sloveniji tudi v tem pogledu odnesli lep utis seboj. Z zadovoljstvom lahko konstatiramo, da se je vsa prireditev v Ptiju vršila v najboljši harmoniji.

Za dobro uspelo prireditev gre zahvala vsem članom lokalnega odbora in sploh vsem, ki so, vsak po svojih močeh in v okvirju svojega delokroga, radi prispevali k tej lepi prireditvi slike in vzajemnosti.

Moda.

Moderna ročna dela.

V zadnjem času se pojavljajo ne samo na obleki temveč tudi na vseh ročnih delih nove oblike, ki odgovarjajo sedanji modi, recimo še bolje okusu nekaterih posameznikov, ki so pa samo ob sebi pri malo umetniški izvedbi jaka srčkane, in nekateri vzoreci nad vse lepi. Treba se je le vživeti te nove smeri, v te napol začete liste, te nove oblike v cik-caku, osebe v bainih nošah kakor iz »Tisoč in ena noč« in vsak posameznik si lahko ustvari okus in popolni individualnosti odgovarjajoč vzorec. Posebno na blazinah, razvrščenih v svoji raznobarvnosti po sobah, tukaj kar štiri na divanu, velike in male, svilne z zlato vezzenino (japonko) bele z vezzenino »Richelieu« druge z vezzenino »Hardenberg« itd. potem razvrščene po stal-

cih, razstrešene po tleli, se izvzemajo ti novi motivi kar najinteresantnejše. Nahalko formirane oblike živih bitij, oseb, živalij, v modernem slogu, posebno srne, jeljenji, gazele pod rožnatimi oblaki in skrivljenimi drevesi, očarajo po svoji bujnosti in ekstremnosti.

Ta novi stil se je polagoma že tako vživel v ročnih delih, kaj šele oblačilih, da se ga v vsakem modernem stanovanju prav težko pogreša, tako, da že vsaka gospodinja gleda na to, da ima vsaj tu in tam, na kakem ogrinjalu klavirja, ali pismeni mapi moža, ednosno razkošno razdeljenih blazinah, pa tudi v otročji sobi, vsaj po eno v modernem slogu držano vezenino. In koliko novega, lepega se da vkljub včasih pretiranih črtah v tem stilu najti! Akopram vezenina ni držana ravno v popolnoma strogem ekspresjonizmu, vendar je tudi moderno, toraj sedanjih dobi odgovarjajoče.

Posebno na belem, finem platnu, bolje še tankem batistu nčinkuje taka vezenina, ako so po delu raztrešeni malii motivi po lastnem okusu, (seveda ne preobilno, kar bi pokvarilo dober utis) in ti državni v polnih barvah (debela volna in vmes sedaj tako priljubljena debela svila) jako elegantno. Dejlo je povsem lahko in gre hitro izpod rok, ker se rabi le prav malo onih vboldljaev kakov pri štikariji (cele liste) potem še raztresene črte (motivi v cikcaku) csebe in živali na obrobljene z navadno široko raztegnjeno vezenino (»žlingarija«). Vkljub tej lahki tehniki, diči tako ročno deo vsako še tako primitivno sobo in vsako najrazkošnejše stanovanje, — povsod ji je v kras.

Srna, jelen, gazela (oglat motiv) pod
per malo krivljenimi drevesi, — dve
dami v moderni obliki z ovalnim cobra-
zom, malahno upognjeno glavo na

stran, z navadnico počesanimi lasmi, dolg, skoraj tesno oklepajoč modere z navzdol potisnjениm pasom, zraven široko nabранo krilo, široki rokavi za zapestjem stisnjeni, in če se komu še poljubi roke držane v oni obliki antičnih figur, kakor to opažamo pri grških, bolje že egiptovskih reliefih — da hvaličen vzorec za okroge motiv, precej velik za blazine, okrog pa v ruše nabranata vijoličasta svila.

Ta moderna ročna dela niso vporabljiva samo pri vezenini z bujnih barvah, dela se lahko tudi z belo volno na belo platno. Dajo se tako ustvariti motivi v luknjičasti veznini in učinkujejo posebno na finem platnu v finem delu nežno in elegantno. Lé pri vezeni- ni a la Rechileu se da ta slog stežka vporabiti. Nič manj lepo pa izgleda takva vezenina v »Kreuzstichu« pri čemur pa povdarjam, da morajo biti nekateri motivi krepko podprtani, tako n. pr. cikcak z debelo temno volno, najprimernejše črna, tako, da pade ta vzorec najpreje v oči.

V obču se pa da ta moderna tehniku z malimi izjemami uporabiti povsodi. Tako v posameznih motivih na vsaki moderni obleki, večji in sklenjeni na širokem ovratniku (Fichu) pri večernih paščih, ozki vzoreci na bluzah, krog vratu, za zapestjem, na navzdol potisnjennem pasu. Na obročjih oblekah učinkujejo ti motivi v malem obsegu delane posebno srčkano, istofako na klobučkih, in batistnih čeveljčkih naših majčkov.

Pavla Jurovič.

Gospodarstvo.

g Hmelj. Pismo iz Žateca, ČSR, dne
21. 4. 1922. Cenjeno hmeljarsko društvo
v Žalcu. Sprejel sem Vaše zadnje poro-

Vozni red južne železnice

vella ed 1. - Impilla 1922.

Verja od 1. junija 1922.
Proti jugu Maribor gl. k. — Postojna — Trst — Beograd — Budimpešta (s približnimi)

Pot.vl.	Pot.vl.	Pot.vl.	B.vl.	B.vl.	Pot.vl.	Pot.vl.	B.vl.	B.vl.	B.vl.	km	odhod	smer	Postaje	smer	príhod	km	B.vl.	B.vl.	Pot.vl.	Pot.vl.	Pot.vl.	B.vl.	B.vl.	Pot.vl.	Pot.vl.	Pot.vl.	B.vl.	B.vl.	Wl.vl.	Pot.vl.
33	225	47	223	7	3	35	221	43	201	9	5		Moribor gl. koledvor . . .	↑	prih.	1-33	3-20	6-30	7-32	9-42	11-15	14-34	14-54	16-19	18-25	22-07	23-35	0-42	4-13	
23-50	20-45	17-20	15-22	14-10	13-50	10-05	8-25	5-20	4-00	2-35	1-40	—	odh.	Pragersko . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23-29	3-38	
0-21	21-21	17-51	15-58	—	—	10-36	9-01	5-51	—	—	19	—	odh.	Plej . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22-52	—	
—	22-15	—	16-35	—	—	—	9-55	7-08	4-43	—	—	22	—	odh.	Čakovec . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21-10	—
—	23-23	—	17-43	—	—	—	11-03	8-30	5-32	—	—	65	—	odh.	Motoriba . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20-36	—
—	—	—	17-58	—	—	—	11-18	9-00	5-47	—	—	95	—	odh.	Magy-Manizsa . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19-40	—
—	—	—	18-41	—	—	—	12-01	9-56	6-25	—	—	95	—	odh.	Slovenska Bistrica . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18-24	—
—	—	—	19-20	—	—	—	—	10-30	7-00	—	—	106	—	odh.	Slov. Bistrica mesto . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17-50	—
0-36	—	18-06	—	—	—	10-51	—	6-06	—	—	26	—	odh.	Poljčane . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15-37	—	
—	—	18-30	—	—	—	12-15	9-25	6-50	—	—	30	—	odh.	Konjice . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14-20	—	
0-52	—	18-22	—	—	—	11-07	—	6-22	—	—	33	—	odh.	Zreče . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15-26	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	9-54	—	—	48	—	odh.	Grobelno . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13-30	—	
1-21	—	18-51	—	15-03	—	11-36	—	6-51	—	—	53	—	odh.	Engalec . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11-40	—	
—	—	22-13	—	16-33	—	16-33	—	9-58	—	—	82	—	odh.	Celje . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14-57	—	
1-41	—	19-11	—	15-17	14-54	11-56	—	7-11	—	3-38	2-45	68	—	odh.	Velenje . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20-49	—
1-49	—	19-19	—	15-27	14-55	12-01	—	7-16	S.O.E.	3-39	2-57	68	—	odh.	Zidani most . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13-28	—
—	B.vl.	22-00	—	—	—	17-18	—	9-38	sm	6-45	—	101	—	odh.	Zagreb juž. kol.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20-22	—
2-22	13	19-52	—	—	15-21	12-34	—	7-49	7-36	4-07	—	92	—	odh.	Beograd . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13-18	—
2-37	21-55	20-05	—	—	15-31	12-48	14-20	—	—	4-17	—	92	—	odh.	Ljubljana gl. koledvor . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13-22	—
7-23	—	22-24	—	17-32	—	16-17	—	10-21	9-17	—	5-10	168	—	odh.	Tost . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13-12	—
22-00	—	13-50	—	6-35	—	—	—	—	20-40	—	17-40	595	—	odh.	Postojna . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13-13	—
4-10	22-59	21-37	—	—	—	16-35	—	14-21	15-24	10-12	—	5-21	—	odh.	Radovljica . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13-14	—
5-50	23-58	—	—	—	—	16-55	—	17-46	15-50	—	—	5-31	—	odh.	Postojna . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11-42	—
8-47	2-20	—	—	—	—	18-34	—	20-31	17-37	—	—	7-10	—	odh.	Tost . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10-20	—
12-22	5-10	—	—	—	—	21-20	—	23-40	20-45	—	—	9-40	—	odh.	Postojna . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16-40	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	301	—	odh.	Postojna . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8-05	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	327	—	odh.	Postojna . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8-05	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	odh.	Postojna . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8-05	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	odh.	Postojna . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8-05	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	odh.	Postojna . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8-05	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	odh.	Postojna . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8-05	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	odh.	Postojna . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8-05	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	odh.	Postojna . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8-05	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	odh.	Postojna . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8-05	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	odh.	Postojna . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8-05	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	odh.	Postojna . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8-05	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	odh.	Postojna . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8-05	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	odh.	Postojna . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8-05	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	odh.	Postojna . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8-05	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	odh.	Postojna . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8-05	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	odh.	Postojna . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8-05	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	odh.	Postojna . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8-05	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	odh.	Postojna . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8-05	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	odh.	Postojna . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8-05	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	odh.	Postojna . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8-05	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	odh.	Postojna . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8-05	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	odh.	Postojna . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8-05	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	odh.	Postojna . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8-05	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	odh.	Postojna . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8-05	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	odh.	Postojna . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8-05	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	odh.	Postojna . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8-05	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	odh.	Postojna . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8-05	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	odh.	Postojna . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8-05	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	odh.	Postojna . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8-05	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	odh.	Postojna . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8-05	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	odh.	Postojna . . .	—	—	—</td													

Proti severu — Maribor sl. k. — Spielfeld-Strass — Wien — Ljutomer

Proti zapadu Maribor sl. k. – Prevalje – Klagenfurt – Meran

Bernhard Kellermann:

PREDOP.

Roman.

(Daleje.)

stopilo k ognji in delo, kažeč pröf pöstaj: »Tame ležita!«

»Kdo leži tam?«

»Macs wife and his little girl!«

Spodaj v rovih pa so ta čas še zmerom tokli ...

Allan je ob svojem prijodu v New York doznan iz Harrimanove brzojavke, da je Maude in Editha dñihal napadla. Samo to. Harriman ni bila dana ne srčnost ne krutost, da bi Allanu sporočil vso strašno resnico: da je Maude mrtva in mu hčerka umira.

Ko se je mäčil večer tega strahovitega dneva, je prispel Allan iz New Yorka v avto mobilu. Vodil ga je sam, kakor vsak pot, kadar je vozil z izredno brzino.

Voz mu je hitel s peklenko naglico po sredi skozi nepregledno množičenje, predorovcev, novinarjev in radoverjanov, ki so razpeli dežnike, proti postajskemu poslopiju. Vsakdo je poznal njegov težki, prahasto sivi car in izkratitev edeselko na pjeni.

V blou je vzdružena svetica car občula. »To je Macie spokali. Tukel je Macie Macie!«

Ko pa se je Allan varoval, so na njenem utihnil.

Stjal, ki je občil njevo orlo, ta sijaj iz novzroca, veltut in trdih zdelih občedil in je množico pavčnih in strojnih vratilnosti. Res, niholi se jih Allan ni zdel čas, vendar je občel, ko se je usoda raztrešila. Toda, ko so temi noti v dnu zdeli za življenje, so vseprisegli, da ga ujetje, kjerko ga zaletilo,

(Daleje prihodnjih.)

Glavni rednik: Radivoj Ročec.

Odgovorni predalek: Rudolf Očko.

Mala oznanila.

Higienična brivnica se vsem
priporoča. Pivovrtni pesterz-
ba Vjekoslav Gjurin, Jurčevska
ulica 9. — 1850

Sprejme se ženske in pobiranje
dveh kostanjev. Vetrinjska
ulica 17. — 1851

Na prodaj: umivalnik z mar-
mornato plošco in zrcalem,
omara za obliko, tróiles, po-
stelja, pernice, perje, zimnice
in dr. Vraža se: Rotovci
trg 8. I. nadst. levor. — 1851

Na prodaj: Zeluzije. Naslov:
Lekarniška ulica 2. — 1852

Cevljarski valjene se sprejme
pri Doberšek, Slovenska ul.
štev. 16. — 1853

Kapim divje kostanje. L.
Kranjc, Vetrinjska ul. 17. — 1851

Kontorist, mlad, matjiv, spre-
ten, zmožen razen knjigovo-
stva vseh pisarniških del, isče
službo pri večjem podjetju.
Nastop tekaj. Anton Rak, Brat-
lovec. — 1854

Prodam stari „Ljubljanski
Zvon“ ed. 1. 1890 naprej. Na-
slov v upravi. — 1843

Posestvo pri Mariboru, 17 ora-
lov, z zetijo in živino, 1 milijon in 200 tisoč kron.

Lepo posestvo z dobitimi
priedelki po jato nizki ceni,
Vila, velika, lepo stavbišče po
nizki ceni. Znajko za odgo-
vor. — 1855

Realistična pisarna RAPID
Maribor, Gospodka ul. 28.

Delavci se sprejmejo na hrano:
Gosp. ul. 23, pri hišnici. — 1853

Sobu i kuhinjo (ili sa učen-
bom kuhinje), tržnem in o-
mnih. Platir 1600 — 500
Upalj: Aleksandrov ul. 73
(Toms) i današ u nedelju do
12 sati. — 1853

Odprtostope, deske, fasi, dr-
veno vratilo in vratna vrata
prodaje na razstavljenem pr-
stor dne 3. okt 1923. Interes-
seuti naj: vlažno v pisarni
Slov obnovega dežeta. Ale-
ksandrovca čestih 20 mesečno
do 10 mrež. — 1851

Na prodaj lepo posestvo, od-
daljeno eno ura od Maribora
blizu Kočedova Bistrice. Na-
slov v upravi. — 1852

Cevljarsko stroje, nove in rab-
ljene, dobavja American Im-
port Company, Maribor
Kočedova 24. — 1853

Oduzam dobleto od letečem
mladenčku, Lóka ul. 5/17. — 1856

Akademik, učil, v edilico,
pranj-tinac, enol, tečaj g. po-
dujška s le, slov, hev, n. in.
jez., jasni primerne řuženj v
1. oktobrom — Naslov po-
uprava. — 1846 — 2 — 1

Išče se členjen včasni bra-
trotok ali pa z velikimi obroči.
Bistrice ob Dravi, vili Dr-
bas. — 1759. — 8 — 2

Pravi viški kip, ga dobi ed-
ino pri Novzel in drug Gospod-
ska ulica 5. — 1852 — 2 — 1

Kuharica se zavome k ma-
steviti drugini, katera ima ve-
selje do dela, proti dolri pla-
di. Naslov v upravi. — 1851

Učenec se spramo v spred-
njiski trgovini J. Štr. v Maribor
trg. — 1851 — 4 — 1

Suhe gobice, ilovavo otroke,
brinjera, oči in poljsko
pridelki plaznaj občedil na
Sire-Kraljevici, trdji les
in. m. 3. 1911 mudi po najbolj
čustveni dežeti včasni
ribi, oči, kuharica, řečen
za pomicanje občedil. — 1853

Leseno poklicno.

Zelzajo poklicno.

Tančno poklicno.

Picarni poklicno.

Potrebujem opreza.

Picarno.

Zavoda.

Blažna zavoda.

Potrebujem posestvo.

Izvážam řečne cene

v zakaj poklicno.

Učenec se spramo v spred-

njiski trgovini J. Štr. v Maribor

trg. — 1851 — 4 — 1

Pravljenci.

Učenec se spramo v spred-

njiski trgovini J. Štr. v Maribor

trg. — 1851 — 4 — 1

Pravljenci.

Učenec se spramo v spred-

njiski trgovini J. Štr. v Maribor

trg. — 1851 — 4 — 1

Pravljenci.

Učenec se spramo v spred-

njiski trgovini J. Štr. v Maribor

trg. — 1851 — 4 — 1

Pravljenci.

Učenec se spramo v spred-

njiski trgovini J. Štr. v Maribor

trg. — 1851 — 4 — 1

Pravljenci.

Učenec se spramo v spred-

njiski trgovini J. Štr. v Maribor

trg. — 1851 — 4 — 1

Pravljenci.

Učenec se spramo v spred-

njiski trgovini J. Štr. v Maribor

trg. — 1851 — 4 — 1

Pravljenci.

Učenec se spramo v spred-

njiski trgovini J. Štr. v Maribor

trg. — 1851 — 4 — 1

Pravljenci.

Učenec se spramo v spred-

njiski trgovini J. Štr. v Maribor

trg. — 1851 — 4 — 1

Pravljenci.

Učenec se spramo v spred-

njiski trgovini J. Štr. v Maribor

trg. — 1851 — 4 — 1

Pravljenci.

Učenec se spramo v spred-

njiski trgovini J. Štr. v Maribor

trg. — 1851 — 4 — 1

Pravljenci.

Učenec se spramo v spred-

njiski trgovini J. Štr. v Maribor

trg. — 1851 — 4 — 1

Pravljenci.

Učenec se spramo v spred-

njiski trgovini J. Štr. v Maribor

trg. — 1851 — 4 — 1

Pravljenci.

Učenec se spramo v spred-

njiski trgovini J. Štr. v Maribor

trg. — 1851 — 4 — 1

Pravljenci.

Učenec se spramo v spred-

njiski trgovini J. Štr. v Maribor

trg. — 1851 — 4 — 1

Pravljenci.

Učenec se spramo v spred-

njiski trgovini J. Štr. v Maribor

trg. — 1851 — 4 — 1

Pravljenci.

Učenec se spramo v spred-

njiski trgovini J. Štr. v Maribor

trg. — 1851 — 4 — 1

Pravljenci.

Učenec se spramo v spred-

njiski trgovini J. Štr. v Maribor

trg. — 1851 — 4 — 1

Pravljenci.

Učenec se spramo v spred-

njiski trgovini J. Štr. v Maribor

trg. — 1851 — 4 — 1

Pravljenci.

Učenec se spramo v spred-

njiski trgovini J. Štr. v Maribor

trg. — 1851 — 4 — 1

Pravljenci.

Učenec se spramo v spred-

njiski trgovini J. Štr. v Maribor

trg. — 1851 — 4 — 1

Pravljenci.

Učenec se spramo v spred-

njiski trgovini J. Štr. v Maribor

trg. — 1851 — 4 — 1

POSTELJNE ODEJE

1847

Izdeluje po najnižjih cenah, za gg. trgovce po špecjalnem tarifu. Na zahtevo pošljem prospekt. — ERNEST BUBAK, tapetnik, dekorater in izdelovalec posteljnih odej, Maribor, samo Vetrinjska ulica 11.

Trgovci pozor! 1-4 1844

Velika zaloga prvočasnih mesnih konzerv iz tovarne konzerv in mesnih izdelkov v Vrhniku po najnižji dnevni ceni. Zastopstvo za Maribor in Dravsko dolino: „Viljem Linniger & Co.“ Maribor, Cankarjeva ul. 1. Telefon štev. 55 Brzjavni naslov: „Linningerkomp. Maribor“.

Seno, slamo, drva, premog, žito, krompir, sadje in druge deželne pridelke kupuje in prodaja ANDREJ OSET, Maribor, Aleksandrova cesta št. 57. Telefon št. 88. 1328

Usnjate suknje

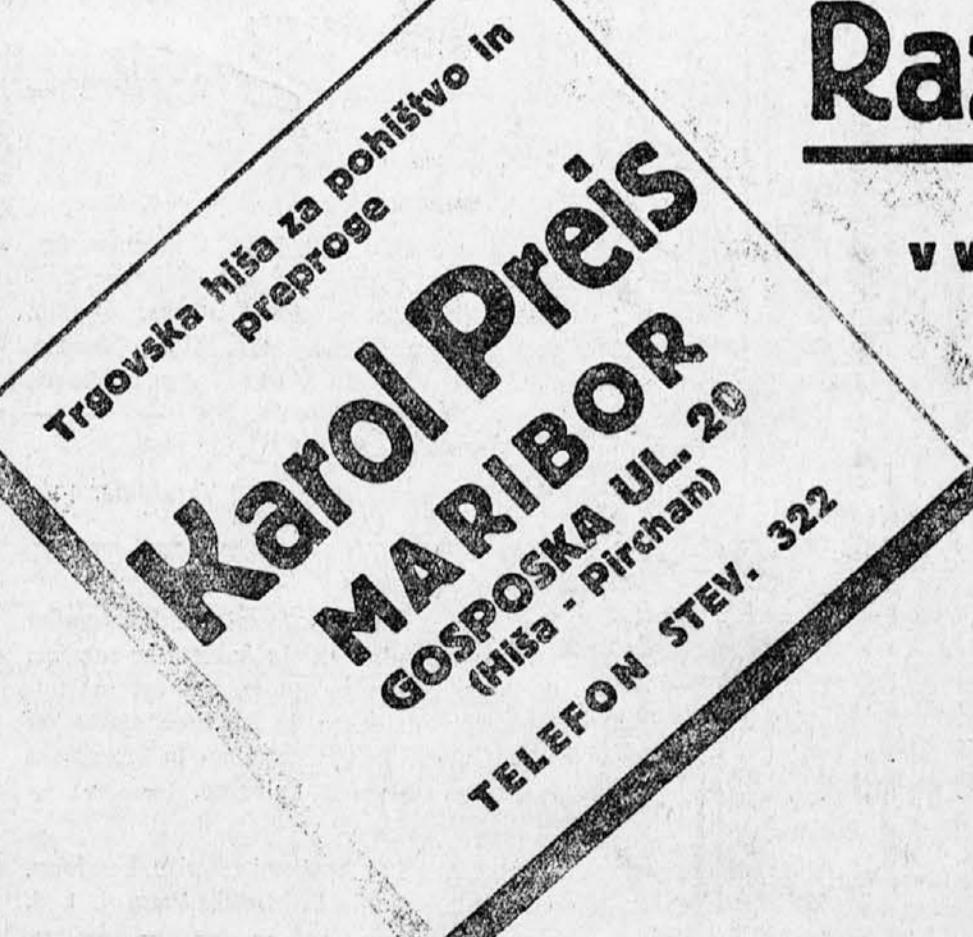
raglani, pelerine, izgotovljene oblike za gospode in dečke priporoča po nizkih cenah

Franc Zwerlin

Maribor, Aleksandrova c. 28.

Naročila po meri se izvrše
— hitro in elegantno. —

3-3

**Solidni izdelki!
Prosti ogled!**

1891

Obišite trgovino A. VICEL, Maribor, Glavni trg 5 Tu dobite v največji izbiri težke emajl posode in zameke Goliath, kakor tudi lahko česko blago in vilo železno emajl posodo razno stekleno, porcelanasto in majolično posodo. — Pri event. nakupu se bo delo prepričali, da je v trgovini blago dobro, trpežno.

Na debelo 1705 10-2 Na drobno

Iščejo se

Hans, Marica in Rezika Kampost iz Tepeni pri Konjicah radi dedičine. Zglasilo naj se pri Mirku Kampost, Ljubljana, Tržaška cesta 19. 1829 2-1

Motorno kolo

s priklopnim sedežem proda
Hranilnica v Ljutomeru za

25.000 K.

Reflektanti se naj oglase pri Dr. MARKU STANJKO, odvetniku v Ljutomeru. 1863 3-1

*Stroji za obdelovanje lesa
Zvonovi*
Širok tovarne in livanje d. d.
LJUBLJANA
Armature in sesalke
Transmisije
Turbine
Q 12/1

AMERIKANSKI

in angleški

Singer šivalni stroji

Singer igle

In

nadomestni

deli.

Lastna

mehanična

delavnica.

Singer Šivalni stroji Bourne & Co., Newyork.

Centrala za kraljevino SWS, Zagreb, Maruličeva 5.

Podružnice: MARIBOR, Šolska ulica štev. 2, Zagreb, Karlovac, Varaždin, Osijek, Vinkovci, Bjelovar, Brod na Savi, Subotica, Novi Sad, Ljubljana, Sarajevo, Mostar, Banjaluka, Tuzla, Dubrovnik, Podgorica, Beograd, Kruševac, Niš, Skoplje, Velos, Bitolj, Kragujevac, Zaječar in Stip. 361
Zastopstva so v vseh večjih mestih.

Singer olje,
nitri, svila itd.

Prodaja
na
obroke.

Vinogradniki in trgovci vina!

Prvočasni vinski sodi iz tesane hrastovine, začenši od K 5 po lt.
nudi

Zagrebačka tvornica bačava
Zagreb.

Naročila direktno na tovarno ali v pondeljek, dne 2. oktobra 1922 od 10. do 12. ure v hotelu „Union“ pri pooblaščencu gornje tovarne. 1865

Baterije

za žepne svetiljke, vedno sveže, v galanterijski trgovini Drago Rosina, Maribor, Vetrinjska ul. 26. 1857-2

Razstava pohištva

v vseh prostorih velike trgovske hiše.

Najfinnejše vrstno in luksuzno pohištvo, kakor priproste opreme za uradniška in delavska stanovanja

Jedilne, spalne, gospodarske, stanovanjske sobe in sobe za deco, salonsko, kuhinjsko in predсобno pohištvo, pisarniška oprema, železno pohištvo, tapetniško pohištvo kakor klub-garniture, divani, otomani itd. Vloge in žimnice, podobe, ogledala, umetniška obrtna dela. — Preproge, zagrindala, posteljna in mizna pregrinjala, blazine in vsa posteljnina. — Tapetniške potrebštine.

**Zmerne cene!!!
Cenik brezplačno!
Pošiljanje na deželo!
Nobena kupna dolžnost!**